

ОТЧЕТ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА НАЦИОНАЛНАТА СТАТИСТИЧЕСКА ПРОГРАМА И ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНИЯ СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

**Приет от Министерски съвет с Решение № 593 от 08.09.2023 г.,
обн., ДВ, бр. 79 от 15.09.2023 г.**

СОФИЯ, 2022

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА БЪЛГАРСКИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	3
СПИСЪК НА АНГЛИЙСКИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	3
ВЪВЕДЕНИЕ.....	5
ОСНОВНИ СЪБИТИЯ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА.....	6
1. ЗА ПЪРВИ ПЪТ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА.....	6
2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ЦЕЛИ ОТ СТРАТЕГИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТАТИСТИЧЕСКА СИСТЕМА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2021 - 2027 ГОДИНА.....	7
2.1. Цел 1: Модерна и ефективна Национална статистическа система	7
2.2. Цел 2: Високо качество и доверие в официалната статистика	8
2.3. Цел 3: Преход от статистически данни в статистическа информация с добавена стойност	12
2.4. Цел 4: Активно сътрудничество с национални и международни партньори	15
3. ОТЧЕТ ПО ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ	20
3.1. Демографска и социална статистика.....	20
3.2. Макроикономическа статистика	28
3.3. Бизнес статистика.....	30
3.4. Статистика на селското, горското и рибното стопанство.....	37
3.5. Многоотраслова статистика.....	40
3.6. Информационни и комуникационни технологии, статистическа инфраструктура и други дейности.....	44
4. РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ	48
5. ВЪТРЕШЕН ОДИТ И АДМИНИСТРАТИВЕН КОНТРОЛ	52
6. НЕИЗПЪЛНЕНИ ДЕЙНОСТИ	55
Приложение 1. Справка за бюджета на НСИ за 2022 година.....	57
Приложение 2. Организационна схема на НСИ (към 01.12.2022 година).....	59

СПИСЪК НА БЪЛГАРСКИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АВ	Агенция по вписванията
АЗ	Агенция по заетостта
АМ	Агенция „Митници“
АУЕР	Агенция за устойчиво енергийно развитие
БВП	брутен вътрешен продукт
БНД	брутен национален доход
ГДИН	Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“
ДАБ	Държавна агенция за бежанците
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Европейска общност
ЕС	Европейски съюз
ЕСС	Европейска статистическа система
ЕСС 2010	Европейска система от сметки 2010
ЗВО	звено „Вътрешен одит“
ЗПНЖФ	Закон за преброяване на населението и жилищния фонд
ИАЛВ	Изпълнителна агенция за лозата и виното
ИАМА	Изпълнителна агенция „Морска администрация“
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИКТ	информационни и комуникационни технологии
ИНТРАСТАТ	Информационна система за вътресъюзна търговия
ИПА	Институт по публична администрация
ИР	Имотен регистър
ИС	информационна система
КАИС	Кадастрално-административна информационна система
КБС	краткосрочна бизнес статистика
МВР	Министерство на вътрешните работи
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗм	Министерство на земеделието
МЕ	Министерство на енергетиката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МФ	Министерство на финансите
НАП	Национална агенция за приходите
НИРД	научноизследователска и развойна дейност
НОИ	Национален осигурителен институт
НРНМ	Национален регистър на населените места
НСИ	Национален статистически институт
НСП	Национална статистическа програма
НСС	Национална статистическа система
ОИСР	Организация за икономическо сътрудничество и развитие
ООН	Организация на обединените нации
ОП	оперативна програма
ОСИ	Отдел „Статистически изследвания“
ОЧИС	Организация за черноморско икономическо сътрудничество
ППС	паритети на покупателната способност
ПРОДКОМ	Наблюдение на производството и продажбите на промишлените продукти
ПРОДПРОМ	Национална номенклатура на промишлената продукция
РГ	работна група
РЗВО	ръководител на звено „Вътрешен одит“
РСЕ	Регистър на статистическите единици
СФУК	Системи за финансово управление и контрол
ТНИ	Търговски недвижими имоти
ТСБ	териториално статистическо бюро
ХИПЦ	хармонизиран индекс на потребителските цени
ЦКП	Централна комисия по преброяването
ЦУ	Централно управление

СПИСЪК НА АНГЛИЙСКИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

CARI	Computer-Assisted Personal Interviews
-------------	---------------------------------------

CAWI	Computer-Assisted Web Interviews
ESTP	European Statistical Training Programme
FATS	Foreign Affiliates Trade Statistics
FRIBS	Framework Regulation Integrating Business Statistics
SAF	Spatial Adjustment Factor
SDMX	Statistical Data and Metadata Exchange
VIES	VAT Information Exchange System

ВЪВЕДЕНИЕ

Отчетът за изпълнението на Националната статистическа програма и за дейността на Националния статистически институт през 2022 г. е разработен в съответствие с чл. 9, т. 6 на Закона за статистиката.

Отчетът е структуриран в шест раздела и представя изпълнението на задачите от НСП и дейността на НСИ и другите органи на статистиката през 2022 година.

В първия раздел е отделено специално внимание на проведените за първи път изследвания и дейности през 2022 година.

Вторият раздел описва постигнатите резултати по изпълнението на стратегическите цели, заложи в Стратегията за развитие на Националната статистическа система на Република България за периода 2021 - 2027 година.

Третият раздел представя изпълнението на дейностите по производството на статистическа информация в отделните тематични области - демографска и социална статистика, макроикономическа статистика, бизнес статистика, статистика на селското, горското и рибното стопанство, многоотраслова статистика, информационни технологии, статистическа инфраструктура и други дейности.

В четвъртия раздел е представено ресурсното осигуряване за изпълнението на дейността на НСИ през 2022 година.

Петият раздел представя изпълнените одитни ангажменти на звено „Вътрешен одит“ и извършените дейности от Инспектората и финансовия контролор през 2022 година.

Шестият раздел включва неизпълнените поради обективни причини статистически изследвания и дейности от НСИ.

ОСНОВНИ СЪБИТИЯ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

- Провеждане на партньорска проверка в рамките на Европейската статистическа система 2021 - 2023 година (трети кръг партньорски проверки);
- Координация на дейностите на Работната група по обмен на статистически данни и икономическа информация към Организацията за черноморско икономическо сътрудничество.

1. ЗА ПЪРВИ ПЪТ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Националният статистически институт:

- Публикува данни от първото „Изследване на насилието, основано на пол“, проведено в изпълнение на Споразумение за субсидия с ЕК. Осигурени бяха съпоставими на европейско ниво статистически данни за разпространението на насилието сред жените на възраст 18 - 74 години. Проучването беше реализирано по единна методология и при използване на хармонизиран инструментариум, разработени и утвърдени от Евростат и при стриктно спазване на изискванията на националните законодателства на страните;
- Публикува статистически данни за детските градини и училищата, основани изцяло на информация от административните регистри на Министерството на образованието и науката;
- Публикува тримесечни данни от проведеното допълнително изследване за социалното включване, условията на живот и благосъстоянието към Наблюдението на домакинските бюджети;
- Изготви и предостави предварителни данни на Евростат в областта на годишната бизнес статистика на национално равнище за дейността на предприятията в изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година за европейската бизнес статистика и за отмяна на 10 правни акта в областта на бизнес статистиката и Регламент (ЕС) за изпълнение № 2020/1197 на Комисията от 30 юли 2020 година за установяване на технически спецификации и правила по силата на Регламент (ЕС) № 2019/2152. Освен промяната на методологията (нови дефиниции на показателите, нови групировки, нов технически формат за изпращане на данните) с влизане в сила на новия регламент беше разширен и обхватът на икономическите дейности чрез включване на сектори P, Q, R, групи 64.2, 64.3, 64.9 и раздели 66 и 96 по КИД - 2008, за които следва да бъдат предоставени данни на Евростат;
- Изготви и предостави на Евростат данни за използване на ИКТ и е-търговията в предприятията за отчетната 2022 г., използвайки стандарт SDMX за обмен на статистически данни и метаданни;
- Използва стандарт SIMS за попълване и изпращане на Евростат на метаданни и доклад за качеството на изследването за използването на ИКТ и е-търговията в предприятията;
- Премина към използване на административни източници - ИП към АВ и КАИС в регулярното производство на данни за индекси на цени на жилища и показателите за продажби на жилища;
- Публикува данни за индекси на цени на жилищата, обитавани от техните собственици, и показатели за продажби на жилища - брой продажби и стойност на продажбите;
- Разработи и изпрати на Евростат допълнителна таблица за отчитане на разходи на сектор „Държавно управление“, финансирани от Механизма за възстановяване и устойчивост на ЕС;
- Стартира работата с новата информационна система „Статистика на околната среда“. Чрез нея в реално време НСИ осъществява въвеждане и проверка на отчетите за околната среда. Системата обхваща изследванията за околната среда, провеждани от НСИ, с които се осигурява информация за формиране на необходимите показатели съгласно

регламентите на ЕС, както и на други показатели, свързани със сметките в околната среда и нейните компоненти и фактори;

- Започна ранно докладване на Евростат на данни за доставките на природен газ във връзка с плана REPowerEU на ЕК в отговор на трудностите и смущенията на световния енергиен пазар, причинени от инвазията на Русия в Украйна и спешната необходимост за трансформиране на енергийната система на Европа чрез прекратяване на зависимостта на ЕС от руските изкопаеми горива и справяне с климатичната криза;

- Публикува собствени изчисления за баланса на територията на Република България на базата на пространствени данни от актуалната кадастрална карта на страната. Резултатите са представени по териториални единици за статистически цели (NUTS) и административно-териториални единици;

- Създаде колцентър за обслужване на потребителите на статистическа информация;

- Започна публикуване на интерактивни графики към някои от таблиците с данни на сайта на НСИ.

2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ЦЕЛИ ОТ СТРАТЕГИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТАТИСТИЧЕСКА СИСТЕМА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2021 - 2027 ГОДИНА

Основно направление в дейността на НСИ през 2022 г. беше реализирането на хоризонталните и специфичните цели в рамките на Стратегията за развитие на НСС на Република България за периода 2021 - 2027 година.

2.1. Цел 1: Модерна и ефективна Национална статистическа система

Дейност 2.1.1. Осигуряване на условия и ресурс за устойчиво и модерно развитие на НСС

В периода от 28 март до 1 април 2022 г. хибридно беше проведена третата партньорска проверка на Националната статистическа система на България в рамките на членството ѝ в Европейската статистическа система. Освен НСИ в нея бяха включени и още три национални органа на статистиката - административни структури на Министерството на земеделието, Министерството на околната среда и водите и Националния осигурителен институт. Сред темите, обсъдени по време на посещението, бяха: качеството и сигурността на информацията в НСИ, аспектите на сътрудничеството в рамките на НСС, използването на нови и административни източници на данни, сътрудничеството с различни групи потребители и заинтересовани страни.

Дейност 2.1.2. Актуализиране на законовата рамка

- Законопроект за изменение и допълнение на [Закона за статистиката на вътресъюзната търговия със стоки](#);

На заседание на 20 април 2022 г. Министерският съвет одобри законопроект за изменение и допълнение на Закона за статистиката на вътресъюзната търговия със стоки. На 27 април с РМС 267/27.04.2022 г. Министерският съвет внесе законопроекта за представяне и обсъждане в Народното събрание. Законопроектът беше разпределен на следните комисии: Комисия по бюджет и финанси (водеща), Комисия по икономическа политика и иновации (участваща), Комисия по въпросите на Европейския съюз (участваща). На 21 юли законопроектът беше приет на второ гласуване от Народното събрание. Законът беше обнародван в Държавен вестник, бр. 61/2.08.2022 г. с Указ № 196 на Президента на Република България.

Дейност 2.1.3. Разработване и внедряване на нови методи и технологии

В областта на демографската статистика през 2022 г. в съответствие с изискванията и препоръките на ЕК хартиените въпросници за изследването в домакинствата на

образованието и обучението за възрастни бяха заменени с използването на електронни устройства, като беше създадено специално електронно приложение за събиране на информация. Чрез използването на съвременни технологии бяха ускорени и улеснени процесите по събиране и обработка на данни и беше осигурено по-добро качество.

През 2022 г. успешно приключи проектът по развитието на ИС „Потребителски цени“ с цел добавяне на нови функционалности и миграция на платформата. В областта на статистиката на цените на жилищата беше актуализирано програмното осигуряване за обработка на данните, като беше добавена функционалност за включване на данни от КАИС.

През 2022 г. беше изграден колцентър за обслужване на потребителите на статистическа информация. В резултат на внедряването му се увеличиха отговорите на направените запитвания, както и събраната информация по най-често задавани въпроси.

Дейност 2.1.4. Използване на повече административни и нови източници на данни

С цел създаване на необходимите условия за осигуряване на качествена статистическа информация по показателите, включени в Регламента за прилагане на Регламент (ЕО) 1338/2008 по отношение на статистическите данни за нефинансовите показатели в областта на статистиката на здравеопазването, през годината беше сключено Споразумение за сътрудничество и стратегическо партньорство между НСИ и Българския зъболекарски съюз. Проучена е наличната информация, която се поддържа в Националния регистър на Българския зъболекарски съюз, и възможностите за нейното използване за статистически цели.

През 2022 г. НСИ публикува статистически данни за детските градини и училищата, основани изцяло на информация от административните регистри на Министерството на образованието и науката. Със замяната на провежданите до предходната година регулярни изследвания на образователните институции с използването на административни данни беше повишено качеството на статистическата информация и беше намалена натовареността на респондентите.

През 2022 г. в областта на статистиката на цените на жилищата, при регулярното производство на данни за индекси на цените на жилища и показатели за продажби на жилища, НСИ премина към използване на административни източници (ИР и КАИС).

През 2022 г. продължи взаимодействието с институциите за използване на административни данни за нуждите на производството на статистическа информация за околната среда и енергетиката (МОСВ, МЕ, МЗм, Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“, ИАОС, Изпълнителна агенция по горите, Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на р. Дунав“, Агенция по геодезия, картография и кадастър, Агенция за обществени поръчки, АУЕР, АМ, НАП, Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, Национален център по обществено здраве и анализи, Национален институт по метеорология и хидрология).

Бяха осъществени контакти, включително срещи с администрации и организации, във връзка с необходимостта от административни данни за изпълнение на новите изисквания на европейското законодателство в областта на околната среда и енергетиката. Беше проведена среща с АУЕР във връзка с предстоящото отчитане на данни за производството на слънчева фотоволтаична енергия по сектори, потреблението на слънчева фотоволтаична енергия от собствено производство и потреблението на енергия от центровете за данни съгласно новите изисквания на Регламент (ЕО) 1099/2008 относно статистиката за енергийния сектор. Продължи сътрудничеството с енергоразпределителните дружества за предоставяне на информация за производителите на слънчева фотоволтаична енергия.

2.2. Цел 2: Високо качество и доверие в официалната статистика

Дейност 2.2.1. Засилване на комуникацията със заинтересованите страни

През 2022 г. статистическите инициативи на НСИ за повишаване на функционалната грамотност на младите хора получиха нов тласък чрез провеждане на нови инициативи - национален конкурс за есе, както и на игри викторини.

В конкурса за есе, обявен по случай Европейския ден на статистиката, участваха 82 ученици от 44 училища в 28 населени места. Темата, по която учениците трябваше да споделят своите мисли и да ги подкрепят с данни, беше: „Значението на официалната статистика в съвременния свят на информация и дезинформация“.

Европейската олимпиада по статистика за ученици беше организирана за пети път, като бяха възстановени всички дейности отпреди пандемията. За първи път беше проведен и публичен избор на представителите на България в европейската фаза на олимпиадата, където се оценява идейният проект за видеоклип на участниците.

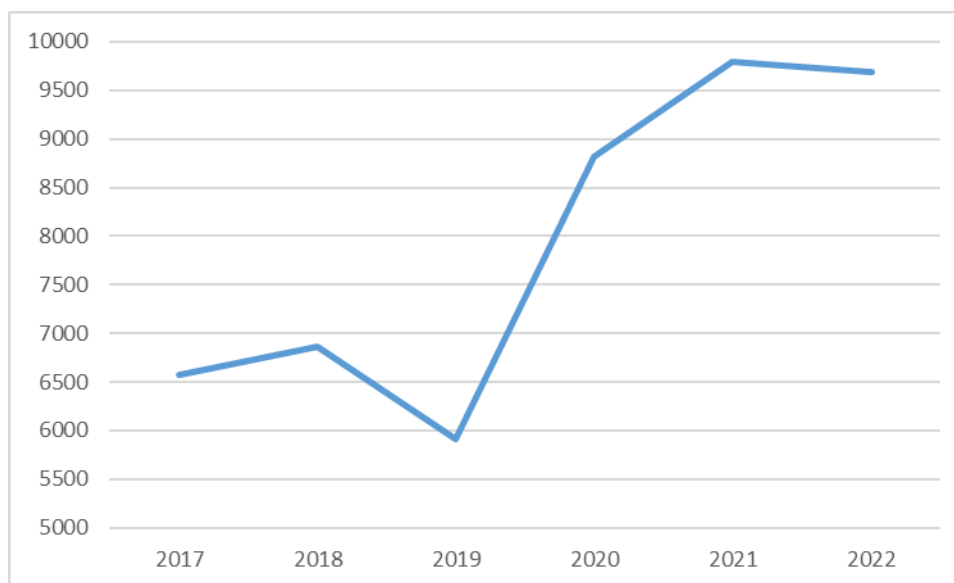
В надпреварата взеха участие 1 043 ученици от 406 отбора и 101 учебни заведения в цялата страна. Софийският отбор DATAPOWER от Националната търговско-банкова гимназия зае първо място в европейския кръг на олимпиадата във възрастовата група 16 - 18 години, а други три български отбора попаднаха в топ 20 на крайната класация от общо 66 отбора в Европа.

Нова инициатива, насочена към засилване на комуникацията със заинтересованите страни, беше участието на НСИ в „Узана поляна фест“, който беше проведен от 22 до 24 юли 2022 г. в местността Узана в Габровския Балкан. Темата на феста беше „Околната среда, климатичните промени и възможностите за адаптиране към тях“. НСИ предостави официална статистическа информация за замърсяването на въздуха, отпадъците, защитените територии и други области от общественно-икономическия живот на България. Бяха представени и състезанията, които НСИ провежда сред ученици и студенти. В събитието се включиха около 10 000 представители от различни области на страната, като имаше и международно присъствие от Обединеното кралство, Швеция, Норвегия, Испания, Италия и Украйна. Шатрата на НСИ беше посетена от две трети от участниците и бяха споделени високи оценки за работата на НСИ като институция, която произвежда и предоставя качествена и достоверна статистическа информация за всички сфери на общественото развитие и полага специални грижи за повишаване на функционалната статистическа грамотност на младите хора. Специален акцент в програмата на празника беше показването на видеоклипа от Европейската олимпиада по статистика за ученици, с който отборът на Националната търговско-банкова гимназия, София - DATAPOWER, спечели през тази година първо място в Европа.

Участието на НСИ в „Узана поляна фест“ е принос в разгръщане на инициативите за задълбочаване на статистическата култура на различни заинтересовани страни и демонстрира ангажимента на институцията да продължи да бъде организационен и методически лидер в усвояването на статистическата информация. Беше потвърден имиджът на НСИ като високо отговорна и ориентирана към младите хора институция.

И през 2022 г. основен канал за разпространение на статистическата информация и лесен достъп до нея е сайтът на НСИ. Бяха регистрирани средно 9 687 посещения на ден.

Фиг. 1. Посещения на сайта на НСИ средно на ден

През годината бяха актуализирани 1 306 таблици с динамични редове, съответните таблици с последни актуални данни и метаданни в 47 статистически рубрики на български и английски език. Бяха публикувани 522 прессъобщения и 131 новини на български и английски, обяви за 72 конкурса и един търг.

Броят на публикуваните прессъобщения с регионални статистически данни беше 691.

Динамичните редове, предизвикали най-голям интерес и свалени най-много пъти през годината, са на английски език и са от областите:

- Индекси на потребителските цени (ИПЦ, 1995 = 100);
- Брутен вътрешен продукт;
- Външна търговия - индекси на цени на износа и вноса.

Топ 3 при публикациите, изтеглени от сайта на НСИ в дигитален формат, са:

- Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008);
- Здравеопазване 2020;
- Пътнотранспортни произшествия в Република България 2020.

Прессъобщенията, предизвикали най-голям интерес през годината, са за инфлацията и индексите на потребителските цени, както и предварителната оценка за броя на населението на България към 7 септември 2021 година.

На сайта бяха създадени две нови статистически рубрики с данни и съпътстваща информация - „Баланс на територията на Република България“ и „Цели за устойчиво развитие 2030“.

За първи път бяха публикувани и показатели за: продажбите на жилища и на индекси на цените на жилищата, обитавани от техните собственици, в рубрика „Статистика на цените на жилища“; показатели за сборен баланс и сборен отчет на фондовете за извършване на плащания в рубрика „Годишна бизнес статистика“; показатели за относителния дял на минималната работна заплата от средната брутна месечна заплата в рубрика „Пазар на труда“; прогнозни оценки на Евростат в рубрика „Програма за европейски сравнения“; основни показатели за насилие, основано на пол, в рубрика „Правосъдие и престъпност“.

През годината продължи регулярното публикуване на статистически данни, свързани с икономическите и социалните последици от разпространението на коронавируса, в рубрика „COVID-19“. Информацията е представена в таблици и графики.

На интернет сайта „Преброяване 2021“ и през тази година бяха публикувани новини, документи и друга информация за проведеното през септември 2021 г.

преброяване на населението и жилищния фонд в Република България.

През 2022 г. бяха удовлетворени исканията за статистическа информация по над 6 000 еднократни заявки, получени по имейл или в Приемната на НСИ. Периодично беше предоставяна статистическа информация на потребители от страната (117) и чужбина (1), заявили желание за получаване на данните от определено изследване непосредствено след официалното им обявяване (табл. 1).

1. Заявки за периодично предоставяне на информация

	(Брой)
Заявки от страната	126
С месечни данни	83
С тримесечни данни	38
С годишни данни	5

Броят на въпросниците, за които се събира и изпраща информация, е над 67 от всички статистически области. През 2022 г. НСИ попълни и изпрати на международни организации 10 месечни, 6 тримесечни и 7 годишни въпросника.

През 2022 г. нарасна интересът към предоставянето на достъп до анонимизираните данни от чужбина. Изпълнени бяха 15 заявки (6 от страната и 9 от чужбина) съгласно Правилника за предоставяне на анонимизирани индивидуални данни за научни и изследователски цели на Националния статистически институт.

Българският център за подпомагане на потребителите на европейска статистическа информация, който е част от европейската мрежа от потребителски центрове, продължи своята работа и през 2022 година. До 30 септември постъпиха 15 запитвания. От тях 3 са стандартни и 12 - нестандартни, за които отговорът може да бъде предоставен след консултация с централното звено за подпомагане на Евростат. Най-много бяха запитванията за наличност на данни - 8, следвани от въпроси, свързани с верифицирането на данни - 6. Има и едно методологическо запитване.

Експертите на НСИ обслужваха и 4 специализирани електронни адреса (пощенски кутии), създадени в помощ на потребителите.

Дейност 2.2.2. Включване и активно участие на обществото

В областта на статистиката на околната среда и енергетиката през 2022 г. експертите на НСИ взеха участие в оценяването през втория етап на националния кръг на Европейската олимпиада по статистика за ученици в областта на статистиката на енергетиката.

По време на изложбата „Статистика за всеки“ за първи път тази година беше проучено мнението на посетителите. В изследването се включиха 986 души. Резултатите от него очертават позитивните нагласи по отношение на НСИ и официалната статистическа информация, която институтът предоставя. НСИ се ползва с високо доверие, като две трети от анкетираните са убедени в достоверността и високото качество на данните на официалната статистика. 35% от тях отговориха положително на въпроса „Познавате ли предлаганите от НСИ продукти и услуги?“. Над 70% от попълните анкетата използват статистическата информация в ежедневието си, а 65.3% от тях подкрепят идеята статистиката и работата с данни да бъдат изучавани като самостоятелен предмет в училище. Повечето от запитаните изразиха удовлетвореност от работата на НСИ, както и от инициативите, насочени към учениците и студентите. Бяха изказани мнения, че е добре да се предоставят повече безплатни данни, както и да се засили съвместната работа на НСИ с другите държавни институции, с оглед намаляване на административната тежест върху бизнеса и гражданите.

Заинтересованите страни участват активно в статистическия процес и като

споделят своето мнение за това как приемат различните начини на представяне и предоставяне на резултатите от статистическите изследвания, провеждани от НСИ. Изследването на удовлетвореността от предлаганите от НСИ продукти и услуги, както и от тяхното качество се осъществява чрез анкета и помага за оценката на качеството на обслужване на потребителите както онлайн, така и в приемните на НСИ.

През 2022 г. анкетната карта за изследване на удовлетвореността на потребителите, фокусирана върху качеството на обслужване и оценка на начините на разпространение на статистическа информация, беше попълнена от 237 респонденти. На интернет сайта на НСИ е представен [Доклад за резултатите от проучването](#).

Дейност 2.2.3. Открито управление на качеството

Откритото управление на качеството на европейската статистика е приоритетно направление в развитието на ЕСС. Управлението на качеството на европейската статистика изисква всички държави членки ефективно да прилагат законодателството в областта на статистиката и принципите на Кодекса на европейската статистическа практика.

През 2022 г. приключи участието на НСИ и на избрани органи на статистиката в третия кръг от партньорски проверки в рамките на ЕСС.

НСИ продължи да разработва и да предоставя на Евростат доклади за качеството на статистическите изследвания по зададен формат.

В областта на статистиката на образованието НСИ изготви доклад за качеството на данните от изследването на продължаващото професионално обучение на заетите лица.

В областта на статистиката на външната търговия със стоки съвместно с Евростат бяха изготвени доклади за качеството на предоставяните данни - агрегирани и детайлни месечни данни за износа и вноса на стоки, както и годишни данни по бизнес характеристики на предприятията и по валута на фактуриране.

В областта на макроикономическата статистика докладът за качеството и Въпросникът за БНД бяха предоставени на ЕС в срок.

В областта на енергийната статистика бяха изготвени доклад за качеството на данните за цените на електрическата енергия и природния газ за крайни битови и крайни небитови клиенти и доклад за качеството на всички месечни и годишни данни, докладвани съгласно Регламент (ЕО) 1099/2008 относно статистиката за енергийния сектор.

През 2022 г. в областта на околната среда и енергетиката беше възобновена активната работа с ТСБ, ОСИ. През месец юни беше проведен семинар „Статистика за околната среда и енергетиката - актуални въпроси“ с участието на началниците на ОСИ. Семинарът беше на тема качество на данните от изследванията, като целта е неговото подобряване чрез повишаване на експертния капацитет в ОСИ. В рамките на семинара през октомври беше проведена поредица от работни срещи с експертите от ОСИ за обсъждане и предоставяне на методическа помощ от страна на служителите на ЦУ на НСИ по всички изследвания за околна среда. Подобни работни срещи са предвидени и за изследванията в областта на енергийната статистика.

В областта на статистика на научноизследователската дейност НСИ изготви и предостави на Евростат доклад за качеството на данните за иновациите през 2020 година.

В областта на статистиката на информационното общество НСИ подготви метаданни и доклад за качеството на изследването за използването на ИКТ и е-търговията в предприятията, като използва стандарт SIMS за попълването и изпращането им на Евростат.

2.3. Цел 3: Преход от статистически данни в статистическа информация с добавена стойност

Дейност 2.3.1. Модерна и ефективна комуникация

През 2022 г. НСИ продължи и затвърди добрата съвместна работа с националните и регионалните медии. В този период бяха публикувани на сайта на НСИ и разпространени до медиите над 250 прессъобщения със статистическа информация и 70 новини от различни национални и международни събития. НСИ продължи да изпраща информационни прессъобщения на пресцентровете на министерства и други институции, както и на българските посолства в чужбина - традиция, която вече има над 15-годишна история.

И през 2022 г. основен акцент в комуникационната дейност на НСИ беше Преброяване 2021, като през годината приоритет беше обявяването на резултатите от най-голямото статистическо изследване. Кампанията в основата си следваше създадената през 2019 г. комуникационна стратегия за популяризиране на преброяването, неговите цели, същност и роля за създаване на публичните политики.

Бяха проведени две пресконференции - едната в началото на януари, когато бяха обявени предварителните оценки за броя на населението, и втората - на 3 октомври, за обявяването на първите окончателни резултати. Различни разрези на резултатите от Преброяване 2021 - социално-икономически характеристики, етнос, вероизповедание, майчин език, както и резултатите от двете съпътстващи изследвания - за репродуктивните нагласи и миграцията, бяха представени по график в последните три месеца от годината.

През ноември беше проведен семинар за национални и регионални медии, на който представители на НСИ обявиха данните за етнокултурните характеристики на населението, а външни експерти анализираха информацията пред журналистите.

За 2022 г. не беше предвидена платена рекламна кампания за Преброяване 2021 и затова след 3 октомври неколккратно, до края на годината, с прессъобщения бяха оповестявани нови данни от преброяването. Данните от Преброяване 2021 бяха очаквани от медиите и предизвикаха огромен интерес сред обществото.

Продължи работата съгласно разработената стратегия за покритие в социалните мрежи - главно Фейсбук и Инстаграм, като основните канали там бяха институционалните профили на НСИ. През годината броят на последователите на Фейсбук страницата на НСИ достигна до над 11 000 души.

И през 2022 г. НСИ продължи да използва новите технологии с цел оптимизиране на разпространението на произвежданата информация. Наред с обслужването на потребителите и уебсайта, основни канали за комуникация с потребителите бяха Фейсбук, Инстаграм и YouTube. Социалните мрежи бяха често използвани за информиране на обществеността и получаване на обратна връзка при обявяване на резултатите от Преброяване 2021 и други статистически данни.

С проведената информационна кампания за Преброяване 2021 ПР екипът на НСИ спечели първо място в конкурса „ПР Приз 2022“ в категория „Комуникационен проект в публичния сектор“. Конкурсът беше организиран от Българското дружество за връзки с обществеността, което ежегодно отличава най-добрите постижения на ПР специалистите в България. В надпреварата участваха 78 комуникационни проекта, разпределени в 15 категории. Журито на конкурса беше съставено от ПР практики и университетски преподаватели, някои от които и ръководители на професионални организации.

През 2022 г. продължи усъвършенстването на системата за разпространение на статистическа информация ИНФОСТАТ. Специфичните заявки, обработени чрез нея през 2022 г., са 1 010. Най-използвани от предварително дефинираните заявки бяха „Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия по области, общини и икономически дейности“, „Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия по области, общини и групи предприятия според броя на заетите в тях лица“ и „Дейност на местата за настаняване по статистически зони, статистически райони, области и общини“ („Бизнес статистика“) и „Средна брутна заплата на наетите лица по трудово и служебно правоотношение по икономически дейности (A21), области и общини“ („Демографска и социална статистика“).

С включването на данни от Преброяване 2011 и Преброяване 2021 беше разширен обхватът на публикуваната статистическа информация в ИС ИНФОСТАТ.

През годината бяха издадени 17 публикации - печатни (с електронна версия на CD) и електронни (само на CD) с общ тираж 31 500 броя, като повечето издания са двуезични - на български и английски език, с данни на национално и регионално ниво от различни статистически области. „Статистически годишник 2021“ и „Статистически справочник 2022“ обхващат в цялост статистическата информация и представляват ценно помагало за всички потребители.

Изготвяните от НСИ прессъобщения предоставят на държавната власт и на обществото периодично данните по ключови индикатори за развитието на страната.

НСИ продължи публикуването на сайта на данни и графики, свързани с пандемията от COVID-19, в специално създадената рубрика.

Потребителите на библиотеката на Националния статистически институт използваха 390 тома статистически публикации. Дигиталната библиотека продължи да заема водеща позиция в национален мащаб в областта на изграждане, управление и онлайн разпространение на дигитални информационни ресурси. През отчетния период тя беше посетена от 23 017 потребители. Осъществени бяха 491 787 търсения в дигиталните ресурси на библиотеката. Прочетени бяха 2 900 743 дигитални страници.

Приоритет 2.3.2. Нови, потребителски ориентирани статистически продукти и услуги

През 2022 г. започна да функционира новата информационна система „Статистика на околната среда“. Системата обхваща изследванията за околната среда, провеждани от НСИ, и улеснява предоставянето на данни по отчетите за околната среда от респондентите и тяхната последваща проверка от ОСИ.

В помощ на респондентите и с цел подобряване на качеството на данните, при необходимост, се извършва регулярен преглед и актуализация на указанията към отчетите по изследванията за околната среда и енергетиката. Регулярно се извършва преглед и актуализация на динамични редове във връзка с актуализиране на методология и/или нови нормативни изисквания.

В изпълнение на новите изисквания на Регламент № 691/2011 относно европейските икономически сметки за околната среда и Регламент № 1099/2008 относно статистиката за енергийния сектор, както и с цел осигуряване на данни, свързани с Европейската зелена сделка, Енергийния съюз и кръговата икономика, понастоящем в процес на изпълнение са два текущи проекта, финансирани от ЕК: „Подобряване на данните за кръгова икономика - строителни и отпадъци от опаковки“ и „Интеграция на геопространствена информация и статистика“. Успешно приключи работата по Пакет 1 „Деагрегиране на крайното потребление на енергия в транспорта“ от проекта „Енергийна статистика: подкрепа на Енергийния съюз и допълнително деагрегиране на крайното потребление на енергия“ и започна работата по Пакет 2 „Допълнително деагрегиране на данните за твърдите биогорива“ от същия проект. Успешно приключи работата по проект „Картиране и оценка на интегрирани сметки за екосистемите (MAIA), Хоризонт 2020“.

Съдържанието в рубриката „Статистика за всеки“, която предоставя възможност за онлайн обучение на всички потребители, които искат да научат нещо ново или да разширят своите знания за статистиката, беше допълнено с нови материали в подрубрика „Статистика в класната стая“.

И през 2022 г. продължи обогатяването на колекцията от дигитални публикации на Евростат, адаптирани на български език. Наред с актуализирането на вече публикуваните дигитални публикации на българските потребители беше представено най-новото издание - „Да хвърлим светлина върху енергетиката в Европа“.

Продължи традицията за отбелязване на важни дати и събития, в т.ч. чрез инфографики и видеоклипове.

Дейност 2.3.3. Леснодостъпна и разбираема статистика

През периода 31 август - 18 септември 2022 г. НСИ проведе за трети път съвместно със Столична община статистическа изложба в Галерия на открито „Градска градина“ пред Народния театър. Тази година темата на изложбата беше „Статистика за всеки“ и столичани и гостите на града имаха възможност да разгледат модерното лице на НСИ като източник на официални данни. Информационните пана, изготвени на български и английски език, запознаха потребителите с основните канали за комуникация на НСИ, както и с инициативите за повишаване на статистическата грамотност и култура на младите хора в България. Представени бяха и международните успехи и награди, спечелени от български ученици и студенти в различни състезания по статистика.

През октомври изложбата беше представена и в гр. Русе.

Изложбата беше съпроводена с две допълнителни инициативи - QR викторина „Сканирай и спечели!“ и „Играй със статистиката!“. Викторината „Сканирай и спечели!“ предостави възможност след сканиране на QR кода да се отговори на 5 въпроса, свързани с дейността на НСИ. В „Играй със статистиката!“ условието беше да се направи селфи с паното или само на паното, което отговаря най-много на избора на посетителите на информационно-комуникационните средства на институцията или на статистическите състезания.

Разширяването на инициативите за повишаване на статистическата грамотност и култура на младите хора е приоритет за НСИ. При осъществяване на дейностите за изпълнение на тази цел институцията си взаимодейства с партньорите от държавната и местната власт, бизнес организациите, образователните и академичните среди, медиите и неправителствения сектор.

Дейност 2.3.4. Условия за активно участие на медиите

Медиите са ключова заинтересована страна, важен партньор и основен потребител на данни за НСИ. Затова НСИ залага на открита, навременна и ефективна комуникация с тях. Една от основните политики в това отношение, залегнала и в Кодекса на Европейската статистическа практика, е равнопоставеността на медиите, заедно с всички потребители, при разпространението на статистически продукти и услуги. Това означава, че медиите са предварително уведомени кои данни кога ще бъдат публикувани чрез Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания на НСИ (Календара за разпространение), обявяван в началото на годината, и получават прессъобщенията винаги в един и същ момент. Тази политика беше строго следвана и през 2022 година.

Медиите са естествен партньор на НСИ за популяризиране на дейността на институцията. През годината бяха проведени множество срещи и беше отговорено на техни запитвания. Бяха установени нови контакти с нови медии, като журналистите бяха запознати с работата на НСИ и значението на статистическата информация за обществото.

2.4. Цел 4: Активно сътрудничество с национални и международни партньори

Дейност 2.4.1. Насърчаване на партньорствата на национално ниво

В областта на статистика на околната среда беше проведена съвместна работна среща с участието на служители на НСИ, Българската стопанска камара, МОСВ, ИАОС, организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки и браншови организации. На нея бяха представени и обсъдени инициативи на КРИК и „Пластик пакт България“ във връзка с отпадъците от опаковки. Дискутирани бяха и методиката за изчисляване на дела рециклирани опаковки от пластмаса, както и методологични въпроси относно пуснатите на пазара опаковки.

Експерти на НСИ взеха участие в закриващата конференция по проект на Агенцията за устойчиво енергийно развитие „Повишаване на капацитета на АУЕР за

планиране на политики и мерки за енергийна ефективност. Повишаване на информираността на българските предприятия за потенциала за енергийни спестявания“.

Дейност 2.4.2. Разширяване на международното сътрудничество

През 2022 г. дейностите в областта на международното сътрудничество отново бяха насочени към утвърждаване на авторитета на НСИ като отговорен и активен партньор както на европейско ниво - в рамките на Европейската статистическа система, така и на международно ниво - в редица международни организации, сред които ООН, ОИСР и ОЧИС.

Макар подготовката и провеждането на третия кръг партньорски проверки да беше един от акцентите в работата на НСИ през 2022 г., институтът продължи да участва активно във всички международни форуми и дискусии, засягащи актуалните предизвикателства и възможности пред официалната статистика. Тази година страната ни отново беше представена и в трите редовни заседания на Комитета на Европейската статистическа система - през февруари и май в гр. Люксембург и през октомври в гр. Осло. Важно значение заемаха и двете срещи на високо равнище в рамките съответно на френското и чешкото председателство на Съвета на ЕС. Темите им бяха: „Трансформиране на Европейската статистическа система в пригодна за бъдещето“ (7 - 8 април 2022 г., гр. Лион) в контекста на възможната промяна на Регламент 223/2009 за европейската статистика с цел по-добро съответствие на този рамков регламент на днешния свят, движен от дигитализацията и данните, и „Статистика на бъдещето: новата ера в науката за данните в официалната статистика“ (26 - 27 септември 2022 г., гр. Прага) с фокусиране върху следните аспекти: обработване на данните и иновативни методи; човешки ресурси и изграждане на капацитет; стратегически партньорства с академичния и частния сектор; управление на промяната. Непосредствено преди последното за годината заседание на КЕСС традиционно беше проведена и още една среща на генералните директори (DGINS). Темата на срещата през 2022 г. беше: „Управление на иновациите в ЕС: от експериментите към производството“.

През 2022 г. представители на НСИ продължиха участието си в заседанията на различни работни групи със статистическа насоченост (95 на европейско и 107 на национално ниво). Както обикновено, сред особено важните международни заседания бяха тези на Работна група „Статистика“ на Съвета на ЕС, които за разлика от 2021 г. бяха преобладаващо присъствени и се проведеха в гр. Брюксел, Белгия. За четирите заседания в периода май - октомври НСИ разчиташе на подкрепата на Постоянното представителство на Република България към ЕС за излъчването на национален представител за участие в тематичните дискусии. Независимо от това експертите на НСИ продължиха да работят от София за подготовката на подробни позиции, становища и коментари по точките от дневния ред и ги предоставяха на българските дипломати в Брюксел, така че да бъде гарантирана ефективната защита на българския интерес в статистическата сфера.

През първата половина на 2022 г. Франция пое председателството на Съвета на ЕС. През това време в рамките на Съвета на ЕС приключи експертната работа по следните досиета:

- Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на вложенията и продукцията в селското стопанство (2021/0020/COD) - след приемането с единодушие на компромисния текст и от Специалния комитет по селско стопанство френското председателство беше оторизирано да изпрати писмо до Европейския парламент за приемане на проекта на първо четене;

- Предложение за Регламент за изменение на Регламент (ЕО) № 138/2004 по отношение на регионалните икономически сметки за селското стопанство (2021/0031/COD) - след успешно проведен финален триалог институциите приеха

компромисния текст и актът беше публикуван в Официален вестник на Европейския съюз на 12.04.2022 година.

НСИ постигна целите си, поставени в началото на преговорите, и по двата регламента.

От юли до края на 2022 г. Чехия пое председателството на Съвета на ЕС заедно с работата по ключови досиета като ревизията на Европейската система от национални и регионални сметки в ЕС - ESA 2010 (2021/0407/COD), Предложението за Регламент по отношение на въвеждането на нови модули за икономическите сметки за околната среда (2022/0210/COD) и Акта за данните (2022/0047/COD), където водеща е Работна група „Телекомуникации и информационно общество“ на Съвета на ЕС, но тя се подпомага и от други работни групи, сред които Работна група „Статистика“.

През 2022 г. НСИ успешно приключи изпълнението на 13 проекта, финансирани с целеви субсидии от Европейската комисия и съфинансирани от държавния бюджет в областта на демографската и социалната статистика, бизнес статистиката и многоотрасловата статистика. През годината НСИ кандидатства, сключи и предстои да подпише договори с ЕК за 14 нови проекта, които е предвидено да бъдат изпълнявани през периода 2022 - 2024 година. Привлеченото финансиране от тях е 475 000 евро (близо 950 000 лева). НСИ работи както по проекти, финансирани по различни програми на ЕК, така и по проекти, подкрепени от други донори, например Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 - 2021.

НСИ е партньор и в реализацията на проекти по инструмента IPA 2017 и 2019. В рамките на IPA 2017 и приключилия договор за консорциум с консултантската фирма GOPA Worldwide Consultants (водещ партньор), НСИ, Статистическата служба на Нидерландия и Централната статистическа служба на Унгария. В периода 2019 - 2022 г. експерти от НСИ осъществиха 8 присъствени или онлайн експертни мисии и редица дейности за оказване на помощ на статистическите служби на Косово, Албания и Босна и Херцеговина. Областите, в които НСИ работи със страните - бенефициенти за подобряване и развитие на статистическата дейност, обхващаха бизнес статистиката (Бизнес регистър, Структурна бизнес статистика и Бизнес демография) и макроикономическата статистика (Паритети на покупателната способност).

В областта на управление на качеството бяха проведени няколко експертни мисии и посещения с цел обучения на експерти от Статистическата служба на Република Северна Македония.

В рамките на IPA 2019 НСИ продължи работата в областта на макроикономическата статистика със Статистическата служба на Косово в сътрудничество и като част от консорциум с фирма GOPA Worldwide Consultants (водещ партньор), Статистическата служба на Нидерландия и Статистическата служба на Финландия. Осъществени бяха две онлайн експертни мисии, а през октомври беше проведена и една присъствена среща в Косово. През декември беше одобрено и едно тридневно посещение с цел обучение относно ППС, в което участваха експерти от Косово и статистици от Босна и Херцеговина.

През 2022 г. в рамките на IPA 2019 започна работата по Договор между НСИ на Република България и Държавната статистическа служба на Република Северна Македония. Основната цел на проекта е подкрепа на Държавната статистическа служба на Република Северна Македония чрез методологическа и техническа помощ за подобряване на качеството и съпоставимостта на хармонизираните индекси на потребителските цени и при разработване на индексите на цените на жилища. В областта на ХИПЦ беше осъществена и първата експертна мисия в гр. Скопие.

Участието на експерти от НСИ в експертни мисии и посещения с цел обучение е важен фактор за укрепването на двустранното сътрудничество.

По линия на сътрудничеството с Икономическата комисия на ООН за Европа през юни ръководството на НСИ участва в 17-ата пленарна сесия на Конференцията на

европейските статистици към Икономическата комисия за Европа на ООН, която беше проведена в гр. Женева, Швейцария. Срещата беше последвана от 19-ото заседание на Комитета по статистика и политики в областта на статистиката към ОИСР, в която НСИ е асоцииран член от 2019 година. Ръководството на НСИ представи страната и на 53-тата сесия на Статистическата комисия на ООН, проведена през периода 28 февруари - 4 март онлайн. Експертите на НСИ участваха редовно и в различни семинари по покана или организирани от ООН.

През 2022 г. НСИ продължи членството си в Международния статистически институт.

През 2021 г. България - в лицето на НСИ - стана държава координатор на дейностите в рамките на Работната група по обмен на статистически данни и икономическа информация към ОЧИС. Вследствие на амбициозната си програма и постигнатите през 2021 г. резултати страната ни беше поканена да продължи да ръководи групата и през 2022 година. НСИ се съгласи да продължи реализацията на програмата от предходната година, като подготви конкретни предложения за специфични статистически дейности и международни събития, чрез които да даде допълнителен тласък във функционирането на организацията. Военният конфликт между Русия и Украйна обаче предизвика осезаем застой в работата на ОЧИС, който и до този момент представлява съществено предизвикателство пред възстановяване на дейността на Работната група по обмен на статистически данни и икономическа информация.

През 2022 г. обученията по Европейската програма за обучения в областта на статистиката ESTP бяха замразени поради ограничения в бюджета на НСИ. Обученията онлайн бяха прекратени и беше възстановена традиционната присъствена форма. Само един експерт от НСИ беше на обучение „Въведение в статистическото производство с използване на ГИС“ в Осло, Норвегия.

През отчетния период във важен краткосрочен и дългосрочен приоритет за институцията се превърна пълноправното членство на страната ни в ОИСР. НСИ е водеща институция при прегледа по Препоръката на Съвета за добра статистическа практика (OECD/LEGAL/0417), който, макар да се основава в голяма степен на предоставените данни от НСИ по време на третия кръг партньорски проверки в ЕСС, анализира в дълбочина и други теми от ключово значение за производството на качествена статистика и цялостното подобряване на общественото доверие в нея. В допълнение, към 1 октомври 2022 г. НСИ е идентифициран като партнираща институция при изготвянето на самооценки за 13 технически прегледа по правните инструменти на ОИСР. В този контекст институтът продължи да осигурява необходимата навременна и достоверна информация на българските ведомства за провеждане на въпросните прегледи, като излъчи по двама експерти, които да подпомагат съответните административни структури пряко при подготовката на самооценките.

Успешно приключи работата по проект „Нови подходи за генериране на данни за трудно достижими групи от населението, изложени на риск от нарушаване на техните права“, финансиран от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 - 2021 г. по програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“. Проектът беше реализиран в партньорство с Агенцията на Европейския съюз за основни права. В рамките на проекта бяха разработени иновативни методи и подходи за събиране на данни и адаптиране на съответните индикатори, необходими за формулиране и осъществяване на политики, насочени към представители на уязвими групи от населението.

Изготвени бяха аналитични материали с основните резултати от проекта под формата на тематични публикации, в които е направен по-задълбочен анализ на състоянието на децата, ромите, хората с увреждания и възрастните хора в страната. Допълнително бяха изследвани териториалните измерения на уязвимостта чрез картографиране на основни показатели по общини, беше направен преглед на избрани

индикатори на целите за устойчиво развитие и беше разработено тематично ръководство за използването на данни в политическия процес.

Основните резултати от проекта бяха представени на две мащабни онлайн конференции, в които участваха представители на Европейската комисия, международни организации, държавната и местните власти, научната общност и неправителствените организации.

Всички разработени аналитични материали, доклади и публикации бяха публикувани на специализирания [сайт на проекта](#) и могат да бъдат изтеглени безплатно.

Партньорството между Националния статистически институт и Агенцията на Европейския съюз за основни права беше изключително успешно и ползотворно и за двете страни. Очаква се добрите взаимоотношения да продължат и в бъдеще с общо участие в други съвместни проекти.

Приключи работата по проект „Статистика на недвижимите имоти“, финансиран със споразумение за субсидия с ЕК. Успешно бяха реализирани дейностите по проекта, като беше усъвършенствано производството на индексите на цените на жилища чрез въвеждане на нови административни данни от КАИС, а въз основа на направеното детайлно проучване на текущото състояние на пазара на търговските недвижими имоти в България бяха направени и първите стъпки за производство на данни в областта на статистиката на търговските недвижими имоти.

През декември 2022 г. в НСИ беше проведен семинар с участие на представители на Агенцията по статистика на Република Косово и Агенцията по статистика на Босна и Херцеговина. Участниците получиха информация за целия процес на събиране и валидиране на потребителските цени, наблюденията на инвестиционни стоки и стандартни въпросници с други входящи данни за целите на ППС. По време на обучението страните партньори се запознаха с метода за изчисляване на факторите за пространствено ажустиране в НСИ на България. Страните участнички също така придобиха познания за прилагането и националната практика на приемащата институция по отношение на наблюдението на здравни услуги в болнични заведения.

Дейност 2.4.3. Подобряване на обхвата на споразуменията и партньорствата

Националният статистически институт продължи да води последователна политика за развитие на двустранното сътрудничество със страните от Европейската политика на добросъседство - група „Изток“, група „Юг“ и страните от Западните Балкани.

НСИ има двустранни споразумения за сътрудничество в областта на статистиката с Армения, Беларус, Грузия, Молдова, Палестина, Азербайджан, Сърбия, Република Северна Македония, Хърватия, Румъния. Българската страна си сътрудничи с тези държави на базата на тригодишни планове с дейности. Дейностите по изпълнението на плановете продължиха и през 2022 г., като бяха планирани и още две обучения в областта на демографската и социалната статистика и управление на качеството за началото на 2023 година. Водят се и разговори за подписване на двустранно споразумение за сътрудничество с Националния институт по статистика и преброявания на Аржентина.

През 2022 г. НСИ получи писмо от Евростат с информация относно стартиране на процедурата по набиране на предложения за стажанти по Инструмента за предприєдинителна помощ 2019 (IPA 2019) по две покани в Евростат, държавите - членки на ЕС, и страните от ЕАСТ. Периодите на стажа са от 9 януари до 5 април 2023 г. и от 18 април до 15 юли 2023 година. Страните бенефициери по IPA 2019 са: Албания, Босна и Херцеговина, Северна Македония, Косово, Черна гора, Сърбия и Турция. НСИ кандидатства и одобри за двата периода общо четирима стажанти от Република Северна Македония, Република Сърбия, Република Босна и Херцеговина и Република Албания. Стажантите ще работят в областта на „Използване на множество източници - административни данни, големи данни и геопространствени данни за производството на официална статистика“ и в областта на „Управление на качеството“.

С цел повишаване на ефективността, постигане на оптимална организация и координация при взаимодействието с институциите и по-ефективното изпълнение на определените функции и задачи НСИ, органите на статистиката и другите държавни институции продължиха съвместната си работа. През 2022 г. бяха подписани осем нови споразумения за стратегическо сътрудничество и обмен на информация с органи на централната власт и неправителствени организации.

Служителите на НСИ продължиха дискусиите и работата по актуализиране на Меморандум за сътрудничество между НСИ, БНБ и МФ по отношение на разработване, производство и разпространение на данните в областта на държавна финансова статистика, както и по проект на двустранно споразумение между НСИ и БНБ за целите на сътрудничеството, стратегическото партньорство и обмена на данни по отношение на националните сметки (финансови и нефинансови) и международната търговия със стоки и услуги.

За целите на Преброяване 2021, с оглед валидиране на качеството и точността на регистрираните данни за наличието на трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, беше сключено споразумение за обработка на данни с Националната експертна лекарска комисия.

В областта на статистика на здравеопазването, с цел подготовка за изпълнение на задълженията на страната ни към европейското законодателство и намаляване на административната тежест към респондентите, беше подписано Споразумение за сътрудничество и стратегическо партньорство при обмен на информация между Националния статистически институт и Българския зъболекарски съюз.

3. ОТЧЕТ ПО ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ

3.1. Демографска и социална статистика

Преброяване на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 година

В изпълнение на Регламент (ЕО) № 763/2008 на Европейския парламент и на Съвета и Закона за преброяване на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 г. (обн., ДВ, бр. 20 от 8.03.2019 г., изм., ДВ, бр. 109 от 22.12.2020 г.) (ЗПНЖФ2021) от 7 септември до 10 октомври 2021 г. беше проведено 18-ото преброяване в страната. През 2022 г. бяха извършени следните дейности:

- **Въвеждане на данни**

Въвеждането на данни от хартиените преброителни карти беше осъществено в периода октомври 2021 - май 2022 година. Въвеждането беше извършено в ИС „Преброяване“ от лица, наети по Закона за договорите и задълженията, и беше организирано и координирано в териториалните статистически бюра.

- **Обработка, валидиране, кодиране и редактиране на данните от преброяването**

С цел осигуряване на първи предварителни данни за броя на населението, разпределени по области и възраст, както и информация за жилищния фонд в страната, НСИ извърши предварителна оценка за броя на населението към 7 септември 2021 година. Оценката е разработена въз основа на данните за броя на електронно преброените лица и жилища, оперативна информация от сумарните списъци на преброените обекти (сгради, жилища и население), попълнени от контролорите, и оценка на очаквания брой преброени обекти за частично или напълно необходимите участъци.

С цел валидиране на обхвата и качеството на преброените обекти - сгради, жилища и население, Националният статистически институт разработи Методика за оценка на обхвата на преброеното население и точността на регистрацията с информация от административни регистри.

Обвързани бяха данни от десет регистъра, поддържани от различни ведомства.

Направен беше анализ, унифициране, прекодиране на данните от административните източници с оглед на тяхното използване за оценка на качеството и обхвата на данните от преброяването.

Обработени бяха данните от двете извадкови изследвания за раждаемостта и репродуктивното поведение на населението и миграцията и миграционното поведение на населението, както и от двете изследвания за контрол на обхвата и качеството на данните от преброяването.

• Изграждане и тестване на референтна инфраструктура за свързване на данните от преброяването със CensusHub, технологично решение на ЕК (Евростат) за представяне на данните от преброяванията на потребителите

За целите на представяне на данните от преброяването и в изпълнение на Регламент (ЕС) 2017/712 на Комисията за определяне на референтната година и програмата за статистическите данни и за метаданните за преброяването на населението и жилищния фонд, както е предвидено в Регламент (ЕО) № 763/2008 на Европейския парламент и на Съвета, Националният статистически институт трябва да осигури референтна инфраструктура за съхранение на данните от преброяването по съдържание, обхват и структура, определени в регламента, както и да изгради връзки между националната инфраструктура и CensusHub. За изпълнението на тази дейност бяха извършени следните дейности: създаден беше тестови сървър с инсталиран MSSQL сървър за база данни; заредени бяха подадените номенклатури за дефинираните кубове; подготвени бяха скриптове за създаване на посочените кубове и дименсии и връзката с номенклатурите. В процес на разработване е схема и методология за свързване на данните от преброяването с кубовете.

• Провеждане на Хармонизирано европейско изследване „Бюджет на времето на населението“

Хармонизираното европейско изследване на използването на времето се провежда в страните от Европейския съюз, за да се определи колко време хората прекарват в различни дейности, включително платена работа, домакинска работа и семейни грижи, лични грижи, доброволен труд, социален живот, пътуване и свободно време. Изследването на бюджета на времето се провежда приблизително веднъж на десет години. В България изследването беше проведено за шести пореден път и е част от програмата на Преброяване 2021.

В рамките на провеждане на изследването бяха извършени следните дейности:

- Излъчена представителна за страната извадка, включваща 4 692 домакинства;
- Избрани анкетъори и отговорници за работа на терен, с които бяха сключени договори по Закона за договорите и задълженията;
- Разработено програмно осигуряване за въвеждане на данни за лицата и домакинствата (CAPI) и за въвеждане на дневниците (PAPI);
- Извършено обучение на обучители за организацията и работата на терен;
- Отпечатан инструментариум на изследването - дневници и писма за информираност на респондентите относно правата им по Общия регламент за защита на данните;
- Работа на терен (начало - 31.03.2022 г., и край - 31.03.2023 година).

• Публикуване и разпространение на данните от Преброяване 2021

Разработен беше календар за публикуване на данните от преброяването и списък на стандартните статистически показатели. Първите резултати от преброяването бяха публикувани на 3 октомври 2022 година.

Демографска статистика

В областта на демографската статистика бяха проведени в срок всички статистически изследвания, включени в НСП. Осъществена беше регулярната обработка и

производство на данни по изследванията на раждаемостта, смъртността, миграцията, брачността и бракоразводността, които осигуриха необходимата информация за изчисляване на броя и структурите на населението и основните демографски показатели в съответствие с изискванията на Регламент № 1260/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската демографска статистика.

Данните за референтната 2021 г. бяха публикувани и предоставени на ЕК в съответствие със заложените срокове.

Продължи работата по изготвянето и предоставянето на данни съгласно чл. 5, 6 и 7 от Регламент № 862/2007 на Европейския парламент и на Съвета за „Статистика относно предотвратяването на незаконното влизане и пребиваване“, „Статистика на разрешенията за постоянно пребиваване и постоянно пребиваващите граждани на трети страни“ и „Статистика относно връщанията“ с източник МВР.

НСИ продължи да предоставя данни на Евростат по чл. 4 за статистика относно международната закрила с източник ДАБ. От март 2022 г. в изпълнение на Директива 2001/55/ЕО на Съвета относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила НСИ започна да предоставя месечни данни за лица с предоставена временна закрила на първа инстанция и лица със статут временна закрила, чийто източник е ДАБ.

Предвид разпространението на COVID-19 и потребността от навременни данни за смъртността в страната НСИ продължи да публикува на своя сайт седмични данни за смъртността и тримесечно прессъобщение за общата смъртност, както и да предоставя седмични данни за умиранията на ЕК.

В областта на населението и демографските процеси бяха подготвени и предоставени данни по въпросници на МОТ, Световната здравна организация, както и по съвместни въпросници на Евростат и ООН.

През 2022 г. приключи проектът „Развитие на Информационна система „Демография“ чрез миграция на платформата и добавяне на нови функционалности“.

Пазар на труда

През 2022 г. започна провеждането на допълнителния модул към Наблюдението на работна сила - „Професионални умения“, както и подготовката за внедряването през 2023 г. на допълнителните променливи с осемгодишна периодичност на тема „Пенсиониране и участие на пазара на труда“. Приключиха дейностите по изпълнението на Регламент (ЕС) 2019/1700 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на обща рамка за европейската статистика за лицата и домакинствата.

Завърши работата по проект на ЕК „Наблюдение на работната сила - Допълнителен модул 2021 - Положение на мигрантите и техните преки потомци на пазара на труда“.

В областта на предоставяната от предприятията статистическа информация за възнаграденията и разходите за труд продължи дейността по регулярните годишни и краткосрочни изследвания на заетостта и разходите за труд, както и регулярното получаване на информация от административния регистър на осигурените лица от НОИ, което способства за подобряване на качеството и пълнотата на статистическите данни за наетите лица и средната работна заплата.

В качеството си на орган на статистиката **Агенцията по заетостта** като институция - основен изпълнител на държавната политика по заетостта, събира, обработва и разпространява данни за участниците и резултатите от изпълнението на мерките, заложи в нея. Изпълнението на статистическите дейности през 2022 г. беше основано на събирането на регистрови данни чрез две ИС на разположение на АЗ - Национална база данни за пазара на труда и ЕСФ и Регистър на международната трудова миграция и разрешенията за работа на чужденци, както и на две национално представителни проучвания на нагласите на работодателите в страната за наемане на работна сила с определени умения.

През 2022 г. АЗ успешно осъществи следните дейности:

- Участие в доставката на данни за изготвяне на изследването ESSPROS на Евростат по функция „Безработица“. Годишните данни за 2021 г. относно безработните лица - получатели на периодични парични помощи за обучение, както и помощи в натура, свързани с повишаване на пригодността им за заетост, бяха предоставени на НСИ в средата на юни 2022 година;

- Участие на експерти на АЗ в РГ по пилотно събиране на данни за получателите на обезщетения за безработица. През 2022 г. беше изграден сигурен VPN канал за обмен на индивидуални данни между АЗ и НСИ;

- Подготовка и предоставяне на данни на НСИ за сезонните работници от трети страни по Регламент № 862/2007 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността за миграцията и международната закрила;

- Подготовка и предоставяне на МТСП (като точка за контакт) на набор от 48 статистически справки за участниците и изплатените средства за политики на пазара на труда през 2021 година. Данните са част LMP Database на ЕК по методика на Евростат и са в процес на валидиране от Комисията;

- Провеждане на две национално представителни анкетни изследвания за нагласите на работодателите за наемане на работна сила с определени качества. Първата вълна беше проведена през периода февруари - март, а втората - през септември - октомври 2022 година. Резултатите във вид на едномерни и двумерни разпределения по области, икономически дейности и големина на предприятието бяха публикувани на [сайта на АЗ](#);

- Регулярен ежеседмичен обмен на регистрирани агрегирани данни за новорегистрираните безработни лица и започналите работни безработни лица по области;

- Подаване на периодични отчети за броя на постъпилите, одобрените и изплатените заявления от работодатели за компенсиране на работници и служители, за които е въведено спиране на дейността или намалено работно време във връзка с COVID-19 пандемията;

- Проследяване и изготвяне на статистически справки за регистрираните в бюрата по труда и започналите работни украински граждани със статут на временна закрила във връзка с нарасналата бежанска вълна от войната в Украйна и необходимостта от бърза трудова интеграция на украинските граждани, потърсили закрила. Данните бяха предоставени и на НСИ за допълване на данните, предоставяни в изследването Migration of Ukrainian refugees на Евростат.

Образование и учене през целия живот

Регулярните изследвания на висшето образование, докторантите и професионалното обучение в ЦПО бяха проведени съгласно заложените срокове. И през 2022 г. изследванията на предучилищното и училищното образование се проведоха изцяло на базата на административните регистри на Министерството на образованието и науката. В съответствие с изискванията на националното и европейското законодателство по Регламент (ЕС) № 912/2013 на Комисията относно изготвянето и развитието на статистиката в областта на образованието и обучението през целия живот бяха предоставени данни по съвместните въпросници на Евростат, ОИСР и ЮНЕСКО за финансовите и нефинансовите показатели в областта на статистиката на образованието.

През 2022 г. успешно беше завършена шестата вълна от изследването на продължаващото професионално обучение на заетите лица (CVTS6). Изследването се провежда на всеки четири години във всички държави - членки на ЕС, за получаване на сравнима статистическа информация за продължаващото професионално обучение в предприятията. Основните резултати бяха публикувани на интернет сайта на НСИ, приложени бяха математико-статистически методи за оценка на липсващите данни. Масивите с микроданни бяха предоставени и приети от Евростат.

През 2022 г. беше осъществено извадково наблюдение в домакинствата „Изследване на образованието и обучението за възрастни“ (AES2022). Изследването се

провежда веднъж на шест години във всички държави - членки на ЕС, по единна методология. То е основният източник на информация за ситуацията и тенденциите в ученето през целия живот, характеристиките на образованието и обучението, образователния опит, резултатите от образованието, пречките пред участието. С цел повишаване на качеството на данните и постигане на съответствие със законовите разпоредби, регулиращи изследването на европейско ниво, НСИ премина към нов метод за събиране на данни - от хартиен въпросник към електронно приложение за анкетиране (CAWI метод).

През годината във връзка с потребността на Министерството на младежта и спорта от адекватна, навременна и точна статистическа информация за планиране на политики НСИ проведе еднократно изследване относно наличието на физкултурни салони и пригодени помещения за спорт в детските градини и училищата.

Култура

Всички регулярни изследвания в областта на културата (изследвания на музеи, сценични изкуства, радио- и телевизионна програмна дейност, издателска дейност) бяха изпълнени съгласно обявените срокове и методология, основана на препоръките на ЮНЕСКО и Евростат.

През 2022 г. беше подготвено провеждането на изследването на читалищата. Изследването се провежда веднъж на пет години и осигурява данни за културно-просветната дейност на читалищата.

През изминалата година бяха попълнени специфични въпросници на ЮНЕСКО в областта на културата.

Обществено здраве и здравословни и безопасни условия на труд

НСИ проведе качествено и в срок регулярните статистически изследвания, осигуряващи информация в отделните области на статистиката на общественото здраве в изпълнение на Регламент (ЕО) 1338/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността в областта на общественото здраве и здравословните и безопасни условия на труд.

Съгласно изискванията на регламент (ЕС) № 328/2011 на Комисията бяха изпратени и валидирани индивидуалните данни за 2020 г. за умиранията и мъртворожданията по причини на ниво четвърти знак на Международната класификация на болестите - X ревизия (МКБ-X). Създадена беше необходимата организация за прилагане на нови кодове в класификацията за отчитане на умиранията от COVID-19, както и допълнителни валидиращи правила.

Предоставени бяха данни по съвместните въпросници на Евростат, ОИСР и Световната здравна организация за финансовите и нефинансовите показатели в областта на статистика на здравеопазването. В рамките на изследването Система на здравни сметки бяха подготвени данни за разходите за здраве, свързани с COVID-19.

Във връзка с разпространението на COVID-19 през настоящата година се запази повишеното търсене на статистическа информация в областта на статистика на здравеопазването от държавни институции, неправителствени организации, изследователски екипи и граждани. За тази цел в срок бяха подготвени данни и методологични пояснения за всички заявки от потребители, постъпили в НСИ.

Дирекция „Национални здравни данни и електронно здравеопазване“ при Националния център по общественото здраве и анализи към МЗ изпълни всички статистически изследвания и дейности, включени в НСП. Като орган на статистиката проведе в срок планираните изследвания и разпространи информация по основните статистически показатели. Създадена беше необходимата организация и беше осигурена информация за показателите, включени в Регламент за прилагане на Регламент (ЕО) 1338/2008 по отношение на статистическите данни за нефинансовите показатели в областта на статистиката на здравеопазването.

В изпълнение на НСП за 2022 г. по дейност „Трудови злополуки“ **Националният осигурителен институт** предостави информация за трудовите злополуки, регистрирани през 2020 година. Данните бяха обработени съгласно методика, определена със Статистическа система „Трудови злополуки“, която включва всички класификации и променливи, необходими за характеризиране на трудовата злополука. Методиката напълно съответства на националното законодателство и осигурява прилагането на Европейската статистика за трудовите злополуки. Разработено беше електронно-информационно издание на НОИ „Трудови злополуки - брой, разпределение и показатели 2020 г.“. Изданието съдържа: данни за броя, разпределението и показателите на трудовите злополуки за 2020 г.; сравнителни таблици за броя и показателите на трудовите злополуки, регистрирани през 2018, 2019 и 2020 г.; сравнение с данните за предходни години, показващо тенденциите на трудовия травматизъм в страната. Данните бяха публикувани на интернет сайта на НОИ в рубрика „Статистика“. Спазени бяха изискванията на Регламент (ЕС) 349/2011 на Комисията от 11 април 2011 г. за прилагане на Регламент (ЕО) 1338/2008 г. на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността в областта на общественото здраве и здравословните и безопасни условия на труд по отношение на статистическите данни за трудовите злополуки. Статистическата информация за трудовите злополуки, регистрирани през 2020 г., беше изпратена директно на Евростат чрез единната входна точка за обмен на статистически данни e-Damis, която гарантира сигурен обмен и защита на данните. Изпратена беше и информация за обхвата и броя на осигурените лица за трудова злополука, разпределени по икономически дейности на КИД - 2008. НОИ предостави на Евростат и метаданни за трудовите злополуки чрез уебприложението „ESS-Metadata Handler“. Статистическата информация за трудовите злополуки за периода 2016 - 2020 г. беше изпратена и на Международната организация на труда чрез НСИ.

В изпълнение на НСП за 2022 г. по дейност „Професионални болести“ НОИ обработи информацията за нововъзникналите случаи на професионални болести, регистрирани през 2020 година. Въз основа на предоставените данни за причина за смъртта от ИС „Демография“ на НСИ бяха регистрирани и случаите, при които лицето е починало през 2020 г. поради призната професионална болест в миналото. Данните бяха обработени съгласно методика, определена със Статистическа система „Професионални болести“, която включва всички класификации и променливи, необходими за характеризирането на професионалната болест. Методиката напълно съответства на националното законодателство и осигурява прилагането на Ръководството за събиране и предоставяне на данни по Европейската статистика за професионалните болести (документ версия 14 от юни 2022 г., Евростат). Данните бяха публикувани на интернет сайта на НОИ в рубрика „Статистика“. Данните и метаданните за професионалните болести бяха изпратени директно на Евростат по електронен път (e-Damis).

Доходи и условия на живот

Наблюдението на домакинските бюджети, което оценява доходите, разходите и потреблението на домакинствата, през 2022 г. беше проведено съгласно сроковете, заложиени в Националната статистическа програма.

През 2022 г. НСИ започна работа по проект „Доходи и условия на живот (ILC) - Статистическа инфраструктура по IESS - SILC 2022, модул - Събиране на годишни данни за 2021 и 2022“, който се изпълнява съгласно споразумение за субсидия с ЕК. Част от дейностите по проекта е пилотното събиране на данни чрез допълнителен въпросник за социалното включване, условията на живот и благосъстоянието към Наблюдението на домакинските бюджети. Допълнителната анкета е по инициатива на Евростат и се провежда по единна методология в рамките на европейското изследване *Infra-annual data collection on living conditions*. Целта е осъществяване на тримесечен мониторинг на

промените в условията на живот на домакинствата в страната в резултат на пандемията от COVID-19 и подаване на актуална информация за хармонизирани европейски сравнения. Резултатите от проведените проучвания по тримесечия на 2022 г. бяха публикувани на сайта на НСИ.

През 2022 г. приключиха дейностите по проект „Иновативни инструменти и източници за изследвания, базирани на дневник - наблюдение на домакинските бюджети и бюджет на времето - тестване и поддръжка“, споразумение за субсидия с ЕК. В рамките на проекта бяха проучени документите за разработените приложения от другите (европейски) страни, избор на тестово уебприложение и анализ на необходимите действия за поддръжане на функционалните и техническите спецификации на избраното приложение. Бяха преведени необходимите документи и приложения и адаптирани към националното Наблюдение на домакинските бюджети, като бяха разработени нови модули към приложението. Бяха създадени тестова документация за приложение и ръководство за ползване на системата. След проведени тестове и обсъждане на резултатите беше установено, че тази платформа е неприложима за нуждите на Наблюдението на домакинските бюджети в страната. Екипът от експерти, участващи в проекта, пое ангажимент към създаване на нова платформа за въвеждане и обработка на данните от изследването, която да използва речник с възможните варианти на разходи, като се придържа към номенклатурата на изследването, прилагана на национално ниво.

През 2022 г. изследването „Статистика на доходите и условията на живот (SILC)“ беше проведено съгласно новия рамков регламент за изследванията в домакинствата Регламент (ЕС) 2019/1700 на Европейския парламент и на Съвета. Освен стандартните цели променливи в изследването бяха включени допълнителни променливи за получена финансова помощ от правителството от схеми, свързани с COVID-19 кризата през 2021 година. Включени бяха и променливите от модул 2022 „Здраве“, целящи събиране на допълнителна информация за финансовото натоварване, свързано с разходи за медицински и стоматологични услуги, периодичност на посещенията и консултации с личен лекар и специалист, извършване на физически дейности по време на работа и извън работа, изчисляване на индекс на телесна маса. Добавен беше въпрос за оценка на прякото или косвеното въздействие на пандемията от COVID-19 върху психичното здраве на респондентите. Към регистър 2 бяха включени въпроси от модул 2022, свързани със здравето на децата, дистанционното обучение в училище поради COVID-19 и въпросите от ad-hoc модула „Качество на живот“ за благосъстоянието и участието в социалния и културния живот.

Работата на терен беше проведена в периода април - юни 2022 година. Обработката и анализирането на информацията от изследването бяха осъществени съгласно сроковете според НСП. Предварителни данни с резултати от изследването бяха изпратени на Евростат през декември 2022 г. съгласно новите изисквания за навременност на информацията.

С цел подобряване на обхвата и качеството на статистическите данни за доходите през 2022 г. продължи използването на данни от НОИ за размера на получаваните пенсии, добавки към пенсиите и допълнителни обезщетения и помощи по вид и месеци от регистър „Пенсии“, както и годишни данни за лицата, получаващи обезщетения и помощи по Кодекса за социално осигуряване (Регистър на обезщетенията). За допълване на липсваща информация за доходите и валидиране на данните в наблюдението „Статистика на доходите и условията на живот“ се използват и данните от НОИ за осигурените лица, от Агенцията за социално подпомагане - за лицата, получаващи помощи, а от НАП - за лицата, подали годишна данъчна декларация.

Социална защита

В съответствие с Регламент (ЕО) № 458/2007 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейската система за интегрирана статистика на социалната защита

през 2022 г. приключи попълването на статистически данни за 2020 г. по Основния модул на системата и по Модула за бенефициентите на пенсии. Основният модул съдържа данни за приходите и разходите по схеми на социална защита и по функции. Бяха спазени изискванията на Регламент (ЕО) № 110/2011 на Комисията по отношение на подходящите формати за предаване на данни, резултатите, които следва да се предават, и критериите за измерване на качеството по отношение на ESSPROS модула за нетните обезщетения за социална защита. Източник на данни за статистиката на социалната защита са информационните системи и регистри на министерства и ведомства, управляващи схеми за социална защита. От НОИ бяха получени годишни данни за приходите и разходите по схеми 01 до 06 (основен модул по ESSPROS), както и данни за броя на бенефициентите на пенсии, класифицирани по схеми, по видове пенсии и по пол, в съответствие с формата за предоставяне на информация по Модула за бенефициентите на пенсии.

През септември бяха подготвени и изпратени в Евростат ранни оценки за направените разходи за социална защита в страната по функции на ESSPROS, отнасящи се за 2021 година. Изпращането на ранни оценки по Основния модул на системата се осъществява пилотно и не е обвързано с изпълняването на конкретен регламент - оценките се изпращат доброволно от страните, които желаят да вземат участие.

През 2022 г. бяха осъществени дейностите по проект „Европейска система за интегрирана статистика на социалната защита (ESSPROS) - Получатели на помощи за обезщетения“ по споразумение за субсидия с ЕК. Основната цел на проекта е изграждане на капацитет за изготвяне на статистически данни за получателите на помощи и обезщетения за безработица в България в рамките на Европейската система за интегрирана статистика на социалната защита (ESSPROS) съгласно методологията, предложена от Евростат за доброволното събиране на този тип данни. Съвместно с експерти от НОИ и АЗ бяха обработени наличните данни от регистъра на получателите на обезщетения за безработица към НОИ и регистъра на лицата, регистрирани в Бюрата по труда към АЗ.

В резултат на извършените дейности бяха изпратени данни за броя на получателите на периодични парични обезщетения за безработица в България, включващи обезщетения за безработица по чл. 54а, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване и по чл. 230 и 231 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, както и стипендии, транспортни и квартирни разходи, изплащани на безработни лица, участващи в обучение за ограмотяване, придобиване на професионална квалификация или на ключови компетентности (за времето на обучението). В съответствие с изискването за елиминиране на двойното броене на получателите на обезщетения/помощи, попадащи във функция безработица, в НОИ беше извършено вертикално агрегиране на данните за получателите на обезщетения за безработица, администрирани от НОИ, и на данните за получателите на „добавка за професионална квалификация“ за същия референтен период, администрирани от АЗ. Попълнен и изпратен на НСИ беше въпросникът за качествена информация по модула. Данните бяха изпратени на Евростат и се отнасят за 2019 и 2020 г., като показват общия брой получатели на поне едно от изброените обезщетения през годината от една страна и средномесечния брой на получените обезщетения през периода на референтната година общо, по пол и по възрастови групи.

Престъпност и правосъдие

През 2022 г. акцент в работата в областта на статистиката на престъпността и правосъдието беше повишаването на качеството на статистическата информация на национално и европейско ниво. Във връзка с това експертите на НСИ се включиха в серия от обучителни семинари на тема „Проблеми при интегриране на информацията между информационните системи на съдилищата, прокуратурата, МВР и ГДИН“, организирани от отдел „Единна информационна система за противодействие на престъпността“ при Администрацията на главния прокурор.

С оглед повишаване на качеството на информацията, предоставяна в рамките на европейски и международни въпросници, беше извършена допълнителна методологическа работа и бяха проведени тематични междуведомствени срещи със заинтересованите институции във връзка с данните по показатели в изпълнение на следните транспонирани в българското законодателство европейски директиви: Директива 2011/36/ЕС, Директива 2013/40/ЕС и Директива 2002/90/ЕО.

В изпълнение на ангажиментите си като национален координатор в областта на престъпността и наказателното правосъдие НСИ предостави статистическа информация за:

- съвместния въпросник на ООН/Евростат, включващ данни от всички етапи на наказателния процес, незаконната миграция, престъпленията относно атаките срещу информационните системи и регионални данни за регистрираните от органите на полицията престъпления съгласно дефинициите на Международната класификация на престъпленията за статистически цели на ООН;

- данни за трафика на хора в съответствие с дефинициите на Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него.

През 2022 г. НСИ реализира качествено и в срок регулярно провежданите статистически изследвания за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица и дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

3.2. Макроикономическа статистика

Годишни икономически сметки и тримесечни сметки

През 2022 г. бяха разработени: годишни и тримесечни данни за БВП и неговите компоненти по производствен метод, метод на крайното използване и метод на доходите; финансови национални сметки; данни за заетостта и отработените човечески часове; регионални сметки; тримесечни сметки по институционални сектори.

В областта на нефинансовите национални сметки беше извършена ревизия на показатели за 2007, 2008 г. и за периода 2018 - 2020 година. През 2022 г. продължи работата по разработване и усъвършенстване на финансовите национални сметки. В изпълнение на програмата на Евростат за предоставяне на данни в областта на националните сметки бяха разработени и предоставени данни за 2021 година. Беше извършена и ревизия на динамичен ред от данни за периода 2006 - 2020 година.

Съгласно Календара за разпространение на статистическата информация от изследванията в НСП за 2022 г. бяха подготвени и публикувани на интернет сайта на НСИ и в ИС ИНФОСТАТ данни и прессъобщения за БВП и неговите компоненти.

Експерти на НСИ участваха в изготвяне и съгласуване на позиции в областта на статистиката в рамките на Междуведомствената ad-hoc работна група за разработване на позиции за заседанията на Съвета ЕКОФИН, Икономическия и финансов комитет и Комитета за икономическа политика, чийто секретариат е към МФ.

Държавна финансова статистика

Усилията в областта на държавната финансова статистика бяха насочени към по-нататъшно методологическо развитие и подобряване на качеството на данните.

Продължи работата по отчитане на нотификационните таблици за дефицита и дълга на институционалния сектор „Държавно управление“ два пъти годишно - предварителни и окончателни данни. Съгласно ЕСС 2010 бяха предоставени данни за 2021 г., както и ревизирани данни за периода 2017 - 2021 година.

Продължи работата по разработване и публикуване на месечни, тримесечни и годишни данни за дефицита на държавите членки на ЕС, на основание на задълженията по Директива 85/2011 на ЕС.

Съгласно изискванията за предоставяне на допълнителни данни на основание Директива 85/2011 на ЕС продължи работата по предоставяне на информация на годишна база за необслужваните кредити към сектор „Държавно управление“, за задълженията на държавните предприятия и участието на държавата в капитала на предприятията в процент от БВП.

Съгласно Програмата на Евростат за предоставяне на данни в областта на държавната финансова статистика бяха разработени и предоставени данни съгласно ЕСС 2010:

- таблица 2 - Основни макроикономически индикатори за институционален сектор „Държавно управление“ - нови данни за 2021 г., ревизирани данни за 2007, 2008 г., както и за периода 2017 - 2020 година;

- таблица 9 - Данъци и социални осигуровки по видове данъци и подсектори на „Държавно управление“ - нови данни за 2021 г., както и ревизирани данни за 2007, 2008 и 2020 година;

- таблица 25 - Тримесечни нефинансови сметки на институционален сектор „Държавно управление“ - нови данни за 2021 г., ревизирани данни за 2007, 2008 година, както и за периода 2017 - 2020 година.

Съгласно Календара за разпространение на статистическата информация от изследванията в НСП за 2022 г. бяха подготвени и публикувани на интернет сайта на НСИ данни и прессъобщения за дефицита и дълга на институционален сектор „Държавно управление“.

Мониторинг на собствените ресурси

През 2022 г. беше извършена корекция на данните за БНД на базата на въведени резерви на ЕК, рутинни ревизии на входящата информация за 2020 г. и методологически изменения за периода 2018 - 2020 година. Продължи и разработването на данни за средно претеглената ставка на ДДС.

Във връзка с прилагането на Системата за собствените ресурси (Решение на Министерски съвет № 229/18.03.2021 г. за определяне на отговорните институции в Република България за прилагане на системата на собствените ресурси на Европейския съюз) и в изпълнение на задълженията на страната по прилагането на системата на собствените ресурси на Европейския съюз НСИ предостави данни за количеството на пуснатите на пазара пластмасови опаковки на национално ниво.

Потребителски цени

През 2022 г. основен приоритет беше провеждането на месечни статистически наблюдения на потребителските цени, които осигуриха необходимата информация за изчисляване на индексите на потребителските цени и инфлацията. През 2022 г. теглата на индексите на потребителските цени бяха произведени съгласно методологичните препоръки на Евростат относно конструирането на теглата на ХИПЦ в случай на големи промени на разходите на потребителите.

Продължи работата по усъвършенстване на методологията, конструирането и производството на индексите на потребителските цени във връзка с хармонизирането с европейските и международните стандарти. През 2022 г. беше актуализирана извадката от търговски точки за наблюдение и беше подобрен подборът на стоките и услугите, включени в потребителската кошница. Беше разширен обхватът на някои подиндекси, усъвършенствана беше системата от статистически тегла чрез разширено използване на информация от допълнителни източници.

В областта на потребителските цени бяха актуализирани и изпратени на Евростат инвентаризацията на източниците и методите за производството на ХИПЦ, на индексите на цените на жилища и показателите за продажбите на жилища, както и докладът за използваните източници и методи за събиране на информация, необходима за изчисляване

на паритетите на покупателната способност.

В областта на статистиката на жилищните имоти продължи работата по включване на методологични подобрения, оптимизиране на събирането на данни и на производствените процеси и въвеждането на нови източници на данни. Извадковите тримесечни статистически наблюдения, използвани за производството на индексите на цените на жилищата, бяха преустановени в края на 2021 г. и от 2022 г. НСИ премина към използване на изчерпателен административен източник - ИР към АВ, допълнен с информация от КАИС. Комбинираното използване на два административни източника подобри качеството и обхвата на данните и повиши надеждността на събираната информация.

От началото на 2022 г. беше усъвършенствано тримесечното наблюдение за посредническото възнаграждение на брокерите и агенциите за недвижими имоти при покупко-продажби на жилищни имоти между домакинствата. Успешното внедряване на тези промени позволи от началото на 2022 г. да започне публикуване на тримесечни индекси на цените на жилищата, обитавани от техните собственици и допълнителни показатели за продажбите на жилища - брой продажби и стойност на продажбите.

НСИ продължи участието си в Програмата за европейски сравнения на ППС, която е част от текущата програма по статистика на ЕК и се координира от Евростат/ОИСР, като постигна целите, заложи в европейския работен план за изчисляване на ППС. През 2022 г. НСИ проведе планираните пет ценови наблюдения, от които две на стоки и услуги по съгласувани европейски потребителски кошници за групите E22-1 „Стоки за дома и градината“ и E22-2 „Транспорт, ресторанти и хотели“. Проведени бяха и три специализирани ценови наблюдения: „Здравни услуги в болнични заведения“; за жилищни наеми в избрани агенции за недвижими имоти в столицата; за избрани условни строителни обекти. Подготвена и своевременно изпратена в Евростат беше допълнителна национална статистическа информация.

В областта на статистиката на потребителските цени, цените на жилища и ППС през 2022 г. експертите на НСИ активно участваха в работата на РГ на Евростат „Статистика на цените“, „Статистика на недвижимите имоти“ и „Паритети на покупателната способност“, както и в проведени от Евростат видеоконференции по темите „Статистика на търговските недвижими имоти“, „Индикатори за търговски недвижими имоти“ и „Хармонизирани индекси на потребителските цени“.

3.3. Бизнес статистика

Годишна бизнес статистика

Всички дейности по провеждане на регулярните годишни изследвания и производство на данни в областта на структурната бизнес статистика, статистиката на предприятията под чуждестранен контрол (FATS), чуждестранните преки инвестиции, разходите за придобиване и придобитите дълготрайни материални активи, статистиката на финансовите и нефинансовите предприятия и годишните специфични изследвания по икономически дейности, както и по месечното и годишно наблюдение на производството и продажбите на промишлени продукти (ПРОДКОМ) бяха изпълнени качествено и в срок.

През 2022 г. беше направена ежегодна актуализация на ИС „Бизнес статистика“ във връзка с изискванията на европейските регламенти в областта на бизнес статистиката и промени на национално ниво. Бяха събрани данни за новосъздадените пенсионни фондове за извършване на плащания през 2021 г. и детайлни данни за местните единици (различни адреси на извършване на дейността на предприятията) чрез използване и на допълнителни административни източници.

НСИ изготви и предостави предварителни данни за 2021 г. на Евростат в областта на бизнес статистиката на национално равнище за дейността на предприятията в изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година за европейската бизнес статистика и за отмяна на 10

правни акта в областта на бизнес статистиката и Регламент (ЕС) за изпълнение № 2020/1197 на Комисията от 30 юли 2020 година за установяване на технически спецификации и правила по силата на Регламент (ЕС) № 2019/2152, като обхващат на икономическите дейности беше разширен чрез включване на всички пазарно ориентирани дейности от сектори P, Q, R, групи 64.2, 64.3, 64.9 и раздели 66 и 96 по КИД - 2008, за които следва да бъдат предоставени данни на Евростат.

През 2022 г. в областта на годишното Продком наблюдение на базата на актуализираните въпросници, промените в методологията и в информационно-технологичната система за събиране и валидиране на входните Продком данни беше осигурена необходимата надеждна и международно сравнима статистическа информация, съгласно новите изисквания на Регламент (ЕС) № 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета. Предварителните годишни Продком данни за 2021 г. на равнища на детайлизация и технически формат бяха предоставени на Евростат.

За потребителите на данни в областта на ПРОДКОМ статистиката на сайта на НСИ беше осигурена нова статистическа информация за произведената на ишлеме продукция по продуктови агрегати на КПИД при опазване на статистическата тайна.

В областта на месечното Продком наблюдение НСИ продължи работата по подобряване на обхвата, точността и качеството на първичната статистическа информация, събирана чрез ИС „Бизнес цикли“.

През 2022 г. бяха предоставени данни за попълване на въпросници на ОИСР, на други международни организации, за националните статистически издания, по сключени договори, споразумения и заявки за статистическа информация в посочените области.

Експертите на НСИ взеха участие в съгласувателни процедури, консултации и онлайн срещи, организирани от Евростат, в следните области:

- Структурна бизнес статистика;
- Статистика на предприятията под чуждестранен контрол (FATS);
- Статистика за производството и продажбите на промишлени продукти (ПРОДКОМ);
- Ревизия на Класификацията на икономическите дейности (NACE Rev. 2).

НСИ продължи да участва и оказва съдействие в работата на Комитета за наблюдение на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. и ОП „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 - 2020 г., както и в Тематична работна група по разработване на Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията за програмния период 2021 - 2027 година.

През 2022 г. НСИ приключи работата по проект „Глобалните вериги стойности - изследване на международния сорсинг“ в изпълнение на споразумение за субсидия с ЕК, в съответствие с ревизираната методология и инструментариума на модула, който е включен като задължително тригодишно наблюдение в Регламент (ЕС) № 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета. Данните от проекта бяха обработени и предоставени на Евростат в края на март 2022 година. Беше изготвен и финален методологичен доклад по проекта, изпратен на Евростат в края на май 2022 година.

Краткосрочна бизнес статистика

През 2022 г. всички регулярни изследвания от НСП (продажби в промишлеността, строителството, търговията и услугите; дейност на нефинансовите предприятия; цени на производител в промишлеността и услугите; цени на производител на основен ремонт и подобрения на жилища и жилищни сгради; разходи за придобиване на ДМА; разрешено и започнато ново строителство на сгради) бяха проведени качествено и в срок, в съответствие с националното и европейското законодателство. Всички краткосрочни показатели бяха изчислени в съответствие с изискванията на регламентите по КБС, като същите бяха публикувани на национално ниво и предоставени на Евростат.

Съгласно Календара за разпространение на статистическа информация от

изследванията в Националната статистическа програма за 2022 г. бяха подготвени и публикувани на български и английски език в ИС ИНФОСТАТ данни за индекси на разходите в строителството.

През 2022 г. продължи работата по оценка, усъвършенстване на методологията, подобряване на качеството на данните от КБС и поддържане на съпоставимостта на динамичните редове. Извадките бяха актуализирани с цел осигуряване на по-добра представителност и отразяване на промените в структурата на нефинансовите предприятия. Актуализирани бяха и метаданните за всички показатели на сайта на Евростат и НСИ.

За поредна година НСИ получи от НАП в договорените срокове месечна информация за подадените ДДС декларации, използвана за подобряване на качеството и пълнотата на краткосрочните статистически показатели в областта на търговията и услугите. От 2022 г. НСИ започна изчисление на индексите на оборота и продукцията за раздел „Хотелиерство“ от данните на НАП.

Продължи работата по адаптиране на националната система за производство на статистически данни към изискванията на новия Рамков регламент за интегриране на бизнес статистиката (FRIBS) в областта на краткосрочната бизнес статистика. Започна производството на общ индекс на оборота и продукцията в услугите. Подготвени и тествани бяха файловете за изпращане на Евростат с нова структура.

През 2022 г. експертите от НСИ участваха в следните дейности:

- Онлайн среща относно изискванията към метаданните за 2021 г., организирана от Евростат;

- Онлайн среща относно изискванията към данните, изпращани на Евростат;

- Онлайн среща на работна група по краткосрочна бизнес статистика, на която България представи презентация за дефлаторите в търговията;

- Онлайн среща на експерти по обработка на статистически данни, организирана от ООН;

- Онлайн среща „Постижения в анализа на бизнес производствените мрежи“;

- Онлайн конференция на тема „Употребата на R в официалната бизнес статистика“;

- Участие в семинар на тема „Статистически методи и средства за динамични редове, сезонно изглаждане и контрол относно оповестяване на статистически данни“.

През 2022 г. продължи участието на експерти на НСИ в работна група, част от Центъра за върхови постижения в областта на анализа на времевите редове.

Енергийна статистика

Всички дейности по провеждане на регулярните месечни, шестмесечни и годишни изследвания и производство на данни в областта на енергийната статистика бяха изпълнени качествено и в срок.

През 2022 г. експертите в областта на енергийната статистика взеха участие в съгласувателни процедури и консултации по Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета от 5 август 2022 г. относно координирани мерки за намаляване на търсенето на газ с цел намаляване на потреблението на природен газ в периода 1 август 2022 г. - 31 март 2023 г. с най-малко 15%. НСИ участва в първото задължително ранно докладване (на 15 октомври 2022 г.) за отчетни периоди август и септември 2022 година. Експерти от НСИ участваха в преработването на Директивата за енергийните характеристики на сградите; преразглеждане на Директивата за енергийната ефективност, в подготовката на проект на Регламент за създаване на Социален фонд за климата, на Националната програма за развитие България 2030, на Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда в Р България и в самооценката с правните инструменти за съвместимост на националното законодателство във връзка с изготвянето на първоначален меморандум на

България за преговори за присъединяване към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

През 2022 г. беше проведена среща с експерти от АУЕР във връзка с бъдещото отчитане на данни за производство на слънчева фотоволтаична енергия по сектори, потреблението на слънчева фотоволтаична енергия от собствено производство и потреблението на енергия от централите за данни.

Актуализиран беше инструментариумът в областта на енергийната статистика в съответствие с шестото изменение на Регламента относно статистиката за енергийния сектор - Регламент (ЕС) 2022/132 на Комисията от 28 януари 2022 година.

С цел намаляване на тежестта на респондентите продължи взаимодействието с институциите за използването на административни данни за нуждите на производство на статистическа информация за енергетиката.

През 2022 г. във връзка с бъдещия мониторинг на Енергийния съюз и Европейската зелена сделка успешно приключи работата по проект „Енергийна статистика: подкрепа на Енергийния съюз и допълнително дезагрегиране на крайното потребление на енергия“ в частта му по пакет № 1 „Дезагрегиране на статистиката за крайното потребление на енергия в сектор Транспорт“. Основният резултат от дейността е изготвен набор от дезагрегирани национални данни за крайното потребление на енергия в транспорта за 2019 г. и 2020 г., вкл. данни за пътническия/товарния транспорт, в ЕС/извън ЕС и по видове превозни средства. През годината стартира и работа по Пакет 2 „Допълнително дезагрегиране на данните за твърдите биогорива“.

В областта на енергийната статистика през 2022 г. служителите на НСИ се включиха в работата на РГ на Евростат „Енергийна статистика“ и на междуведомствената РГ 14 „Енергетика“.

Транспорт

В областта на транспортната статистика основен приоритет през 2022 г. беше провеждането на всички годишни и краткосрочни изследвания, включени в Националната статистическа програма. Те бяха изпълнени качествено и в срок в съответствие с националното и европейското законодателство.

Продължи събирането, обработката и изпращането в Евростат на данни за железопътния транспорт съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2016/2032 на Европейския парламент и на Съвета, изменящ Регламент (ЕО) № 91/2003 относно статистиката на железопътния транспорт по отношение на събирането на данни за товарите и пътниците.

В областта на транспортната статистика НСИ със съдействието на органите на статистиката **Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“** и **Изпълнителната агенция „Морска администрация“** към Министерството на транспорта и съобщенията изпълни изследванията в областта на въздушния транспорт и за дейността на речните и морските пристанища. Ползотворното сътрудничество между НСИ и двете агенции доведе до повишаване на качеството на получените данни чрез по-детайлната им проверка.

През годината ИАМА продължи работата по редовно подготвяне и предоставяне на статистическа информация относно дейността на речните и морските пристанища. Събирането и предоставянето на статистически данни се извършва в сроковете и при съобразяване със специфичните номенклатури и отчетни форми, предвидени в Регламент (ЕС) № 974/2018 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 г. относно статистиката за превоза на товари по вътрешни водни пътища и Директива 2009/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. относно статистическите данни при превоз на товари и пътници по море, както и на Регламент (ЕО) № 1304/2007 на Комисията от 7 ноември 2007 г. за изменение на Директива 95/64/ЕО на Съвета, Регламент (ЕО) № 1172/98 на Съвета, Регламенти (ЕО) № 91/2003 и (ЕО) № 1365/2006 на

Европейския парламент и на Съвета по отношение на създаването на Обща/Стандартизирана номенклатура за статистика на транспорта 2007 като единна класификация на превозваните товари с някои видове транспорт.

Информацията, подавана от пристанищните оператори и собствениците на пристанища, обхваща 100% от дейността на морските и речните пристанища на Р България, свързана с обработката на товари и пътници.

През отчетната година продължи сътрудничеството между Националния институт по статистика на Румъния и Националния статистически институт на България във връзка с регулярната обмяна на статистическа информация за транзитния транспорт на товари по вътрешните водни пътища, използвана при производството на статистически данни, предоставяни на Евростат.

НСИ продължава да оказва съдействие на Управляващия орган на ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 - 2020 г. относно предоставяне на информация за индикаторите за резултат по оперативната програма от компетенцията на НСИ съгласно изпълнението на предварително общо условие 7 „Статистически системи“ на Споразумението за партньорство. Също така НСИ взе участие в работната група за подготовка на ОП „Транспортна свързаност“ 2021 - 2027 година.

Туризм

През 2022 г. бяха изпълнени в срок задачите, свързани с организацията и провеждането на статистически изследвания, осигуряващи регулярна информация за развитието на туризма в страната относно пътуванията на българи в чужбина и посещенията на чужденци в България, дейността на местата за настаняване, туристическите пътувания и разходите за туризъм на населението и сателитните сметки за туризма. Всичките наблюдения в областта на туризма се разработват в съответствие с препоръките на Световната организация по туризъм и съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 692/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската статистика на туризма, Регламент (ЕС) № 1051/2011 на Комисията за прилагане на Регламент (ЕС) № 692/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската статистика на туризма по отношение на структурата на отчетите за качеството и предаването на данните и Делегиран Регламент на Комисията (ЕС) 2019/1681 за изменение на Регламент (ЕС) № 692/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската статистика на туризма.

До края на март НСИ продължи да провежда ежемесечно „Изследване на влиянието на COVID-19 върху бизнеса“, чрез което беше събрана информация за състоянието и развитието на местата за настаняване по време на епидемичната обстановка в страната. Данните, получени от специално организирани наблюдения, бяха представени в графики и прессъобщения.

Експерти на НСИ взеха участие в онлайн работна среща на Евростат по статистика на туризма и онлайн уебинар „Валидиране на данни за краткосрочно настаняване, предлагани чрез онлайн платформи“.

Продължи участието на НСИ в доброволното докладване на данни относно реализирани нощувки в местата за настаняване от български и чужди граждани по страни на гражданство по месеци, във връзка с инициатива на Евростат за събиране на допълнителни данни. Целта на инициативата е наблюдение на въздействието на COVID-19 върху туризма, както и възстановяването на туристическите пътувания чрез споделяне на „огледална“ информация за туристическите потоци между европейските държави. Данните бяха събирани и предоставени на Евростат съгласно приложение II към Регламент (ЕС) 692/2011.

През 2022 г. продължи и приключи успешно работата по Договор между Националния статистически институт на Република България и Държавната статистическа служба на Република Северна Македония във връзка с IPA 2017 - Мултинационална

програма за сътрудничество в областта на статистиката. В продължение на работата по проекта в областта на статистиката на туризма бяха осъществени пет експертни мисии в гр. Скопие. Основната цел на експертните мисии беше оказване на методична и техническа помощ при разработване на основните таблици по сателитните сметки за туризма на Република Северна Македония. Извършена беше оценка на наличните източници на данни за съставяне на сателитните сметки на туризма и изследване на тяхното качество, след което бяха разработени процедури за съставянето им и бяха изготвени основните пилотни таблици. Като резултат от проекта беше представено на Държавната статистическа служба „Ръководство за разработване на сателитни сметки за туризма в Северна Македония“ и Пътна карта с препоръки за бъдещето развитие на тази област.

Бизнес регистър

През 2022 г. Бизнес регистърът продължи да изпълнява дейностите по поддържане и актуализиране на Регистъра на статистическите единици като основен източник за създаване на рамки за статистическите изследвания в НСИ, а така също и по отношение на съставяне на последователна и съпоставима бизнес статистика.

Основният приоритет през 2022 г. за Бизнес регистъра беше насочен към прилагане на визията на Европейската статистическа система по отношение на Европейската система за оперативно съвместими статистически бизнес регистри в изпълнение на Регламент (ЕС) № 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета.

През годината Бизнес регистърът продължи работата по разработване на нова информационна система - ИС „Статистически бизнес регистър“, като беше разработена интеграция с ИС „Бизнес статистика“ за получаване на годишни статистически данни от нея.

През изминалата година бяха реализирани интеграции на информационната система на РСЕ с ИС „Външна търговия“ и ИС „Бизнес цикли“ за получаване на статистически данни.

С цел поддържане на статистическите единици и техните характеристики Бизнес регистърът ежедневно получаваше данни от административните източници Търговски регистър и регистър на ЮЛНЦ и Регистър Булстат, годишно - месечните данни за брой осигурени лица от Регистъра на осигурените лица от НОИ и от годишните статистически изследвания за 2021 година.

Регистърът на статистическите единици продължи да осигурява пълен обхват от активните статистически единици „предприятия“, „местни единици“ и „групи предприятия“, както и да вписва данни за значими „единици по вид дейност“ и да предоставя условия за формиране и поддържане на извадки по определени критерии за месечните и тримесечните статистически наблюдения.

Регистърът на статистическите единици се използва като основен източник на информация при подготовка на бизнес демографията на предприятията, която описва жизнения цикъл на предприятията и представя данни за броя на активните предприятия, броя на новородените предприятия, относителния дял на оцелелите предприятия, броя на умрелите предприятия, както и данни за промяната на заетостта в тях към определен момент.

Изследван беше обхватът на РСЕ по отношение на отделните видове единици - правни и статистически, и съответните задължителни характеристики. НСИ предостави попълнени въпросници на Евростат за качеството, метаданните и развитието на РСЕ и въпросници за метаданните на бизнес демографията на предприятията и за регистрациите и банкрутите.

Служителите на НСИ участваха в онлайн срещи, писмени консултации и в дейности с експерти от държавите - членки на ЕС, свързани със значими за икономиката случаи и европейското профилиране, организирани от Евростат.

Експертите на НСИ взеха участие в дейности на Евростат по профилиране на многонационални групи предприятия като профилираща и партнираща страна.

През 2022 г. НСИ участва в работни групи на Евростат:

- Работна група „Бизнес демография“;
- Работни групи „Бизнес регистри и статистически единици“;
- Работна група „Значими за икономиката случаи“;
- Работна група „Европейско профилиране“.

През 2022 г. НСИ продължи работата по проект „Обработка на регионални годишни данни, отразяващи демографските събития за предприятията“ в изпълнение на Споразумение за субсидия с Европейската комисия.

Статистика на външната търговия със стоки

През 2022 г. основните приоритетни направления в областта на статистиката на външната търговия със стоки бяха: по-пълно използване на административни източници на информация; осигуряване на навременна и надеждна статистическа информация и подобряване на качеството на данните; адаптиране на националната система за производство и разпространение на статистически данни за външната търговия със стоки в съответствие с променените изисквания на европейското законодателство и с нуждите на потребителите на външнотърговски данни; участие в работата на Евростат по обсъждане на стратегически въпроси за бъдещото развитие на статистиката на международната търговия със стоки.

Експертите на НСИ работиха по изпълнение на дейностите по проект „Развитие на информационна система „Външна търговия“ с цел добавяне на нови функционалности и миграция на платформата“.

НСИ предприе мерки за по-пълното използване на събираните от **Агенция „Митници“** данни от митнически декларации. Служителите на НСИ продължиха да използват получените в АМ по линия на Единното разрешение за опростени процедури опростени митнически декларации, оформени в други държави.

През 2022 г. НСИ продължи работата по подобряване на качеството на първичните данни, декларирани от търговците. Експертите от НСИ осъществиха както директни контакти с Интрастат операторите, така и контакти със съдействието на НАП, вследствие на които бяха коригирани някои неточности в подадените Интрастат декларации. Оказана беше и методологична помощ на респондентите при деклариране на данни при специфични случаи, което допринесе за улесняване на бизнеса при изпълнение на месечните му задължения за подаване на Интрастат декларации.

В изпълнение на задълженията си НСИ определи праговете за деклариране и праговете за статистическа стойност по системата Интрастат за 2023 г., както и видовете данни, които подлежат на деклариране.

С оглед улесняване на потребителите на статистическа информация при оповестяване на новите месечни данни НСИ продължи да подготвя и публикува ежемесечно по две прессъобщения - за търговията с трети страни и за търговията в рамките на ЕС. Продължи поддържането на средствата за съхранение и разпространение на данните за външнотърговската статистика със стоки чрез ИС „Външна търговия“, която дава директен достъп на потребителите до по-детайлни данни от тези, публикувани в прессъобщенията.

В отговор на нововъзникващите нужди на потребителите през 2022 г. НСИ предостави на Евростат допълнителни данни по бизнес характеристики на предприятията, разработени чрез по-широко и ефективно използване на наличните данни без увеличаване на тежестта за респондентите. Изготвени бяха и множество отговори на запитвания на различни видове потребители на данни за вноса и износа на стоки. Навременно бяха изпълнявани и задълженията към основните потребители на данни за външната търговия със стоки - БНБ, МИИ, МЗм, Евростат, ООН и МВФ по производството и предоставянето

на месечните детайлни данни и техните актуализации.

И през 2022 г. експертите на НСИ допринесоха за цялостната иновационна дейност в областта на статистиката на международната търговия със стоки на европейско ниво посредством участието си в ръководни, целеви и работни групи на Евростат. Активното участие в интегрирането на разпоредбите за търговията с трети страни и ЕС в актовете за изпълнение на новия регламент за европейската бизнес статистика беше едно от ключовите направления в съвместната работа на НСИ, НАП и АМ. Експертите от трите институции участваха при изготвяне на отговорите на редица въпросници и писмени консултации на Евростат. Експертите на НСИ участваха активно и в провежданите в Евростат съвместни заседания на Целевата група по обмен на микроданни на статистиката на международната търговия със стоки и Целевата група по информационни технологии към ESS.VIP, които осигуряват надеждност и сигурност на бъдещия обмен на микроданни за изпращанията между държавите членки.

През 2022 г. НСИ работи активно по проект на ЕК „Провеждане на сравнителен анализ на данни (огледални сравнения)“, насочен към намаляване на асиметриите при събираните данни.

Националната агенция за приходите продължи усилията си за подобряване на качеството на данните, декларирани от Интрастат операторите. Дирекция „Интрастат“ осъществява контрол на качеството и достоверността на събираната информация за вътрешнообщностната търговия със стоки. В тази връзка продължи дейността си по съпоставки на декларираните данни по система Интрастат с наличните данни в други административни източници: ЗДДС и VIES. С оглед подобряване на качеството на събираните данни НАП задълбочи и разшири дейностите по съпоставка на Интрастат данните с данните, налични в ИС „Фискален контрол“. Извършват се анализи и съпоставки на ежемесечна база по основните рискови браншове на стоки с данните от система ФК.

Дирекция „Интрастат“ поддържа и актуализира регистъра на задължените лица по система Интрастат на база декларираните данни по ЗДДС. Служителите от дирекция „Интрастат“ продължиха работата по усъвършенстване и развитие на Информационна система „Интрастат“, чиито ползватели са широк кръг потребители: Интрастат оператори и служители на НАП.

Броят на регистрираните Интрастат оператори през 2022 г. достигна до 11 хиляди лица, от които 7 хиляди за вътресъюзен внос и 4 хиляди лица за вътресъюзен износ.

3.4. Статистика на селското, горското и рибното стопанство

През 2022 г. експертите на НСИ и отдел „Агростатистика“ - орган на статистиката в Министерството на земеделието, взеха участие в дискусиите по разработване на новото и актуализация на съществуващото законодателство в областта на статистиката на селското, горското и рибното стопанство.

Експерти от двете институции участваха активно в подготовката на становища и в обсъждането на законодателството по втория рамков регламент в областта на статистиката на селското стопанство - Регламент за продукцията и вложенията в селското стопанство в мандата на френското и чешкото председателство.

След продължителни дискусии в РГ „Статистика“ на Съвета беше приет Регламент на Европейския парламент и на Съвета (ЕС) 2022/590 относно регионалните икономически сметки, изпълнението на който е от компетентността на НСИ.

През 2022 г. експертите на НСИ участваха в рамките на РГ „Статистика“ на Съвета и в дискусиите по проекта за регламент, изменящ Регламент (ЕС) № 691/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно икономическите сметки за околната среда, модул от който са Европейските сметки за горите.

В рамките на Директорската група на Евростат по статистика на селското стопанство (DGAS) през юни 2022 г. експерти на НСИ участваха в подготовката на

становища по проекта за новия Регламент за европейската статистика на рибарството и отменящ Регламенти (ЕО) № 1921/2006, (ЕО) № 762/2008, (ЕО) № 216/2009, (ЕО) № 217/2009 и (ЕО) № 218/2009, както и по предложението за Регламент за изменение на Регламент (ЕС) № 691/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно икономическите сметки за околната среда в рамките на Директорската група по секторна статистика и сметки за околната среда (DIMESA) през октомври 2022 година.

Във връзка с приемането на вторично законодателство, произтичащо от предстоящото влизане в сила на Регламента за продукцията и вложенията в селското стопанство, в рамките на РГ на Евростат „Сметки и цени в селското стопанство“ през април и октомври 2022 г. експерти на НСИ участваха в обмена на становища по проекта на Регламент за изпълнение в областта на статистиката на цените в селското стопанство.

Експерти от отдел „Агростатистика“ участваха в обмена на становища по проектите на регламентите за изпълнение в областта на растениевъдството, животновъдството, статистика на хранителните вещества и на продуктите за растителна защита.

При разработване на проекта на Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1217/2009 на Съвета по отношение на преобразуването на системата за земеделска счетоводна информация в система за устойчивостта на земеделските стопанства експертите от отдел „Агростатистика“ участваха в обмена на становища, както и с изготвяне на становища за Общностния комитет по Системата за земеделска счетоводна информация, за работната група по финансови селскостопански въпроси (АГРИФИН) и за Специалния комитет по селско стопанство.

Експертите на НСИ и отдел „Агростатистика“ взеха участие в партньорската проверка на НСС по въпроси, свързани с взаимодействието между НСИ и органите на статистиката. В изпълнение на методологията на проверката отдел „Агростатистика“ представи попълнен въпросник за самооценка и обширна документация за прилагането на принципите от Кодекса на Европейската статистическа практика.

В изпълнение на дейностите от Националната статистическа програма за 2022 г. отдел „Агростатистика“ проведе 19 изследвания в областта на статистиката на растениевъдството, животновъдството, преработката на плодове и зеленчуци, използването на земята и доходите на земеделските стопанства.

В областта на статистиката на растениевъдството бяха публикувани резултатите от наблюденията за засетите/засадените и реколтирани площи, средните добиви и производството от полски култури, зеленчуци, лозя и овощни видове - реколта 2021, за добивите на пшеница и ечемик преди прибиране - реколта 2022, и за дейността на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2021 година.

През 2022 г. беше проведено регулярното наблюдение за заетостта и използването на територията на България (БАНСИК 2022) и в частност за площите със селскостопанско предназначение, включително и на основните селскостопански култури.

В областта на статистиката на животновъдството бяха публикувани резултатите от проведеното към 1 ноември 2021 г. наблюдение за броя на селскостопанските животни в България и беше извършена подготовка за провеждане на наблюдението към 1 ноември 2022 година. Проведени бяха и наблюденията за състоянието на птицевъдството и на пчеларството в България през 2021 г. и беше извършена подготовка за наблюдението за пчеларството през 2022 година.

Месечно (за 2022 г.) и годишно беше събрана информация за дейността на кланиците, на млекопреработвателните предприятия и на люпилните в България.

През 2022 г. приключиха дейностите по преброяването на земеделските стопанства в България, проведено в изпълнение на Регламент (ЕС) 2018/1091 на Европейския парламент и на Съвета и на Закона за преброяване на земеделските стопанства в Република България през 2020 година. Изготвени бяха необходимите отчетни документи за Евростат за приключване на дейностите по Споразумение № 2019.0191 за получаване

на безвъзмездна финансова помощ за провеждане на преброяването. Данните бяха валидирани от Евростат и публикувани на сайта на Министерството на земеделието.

Чрез Системата за земеделска счетоводна информация беше осигурена информация за доходите на земеделските стопанства, необходима за вземане на управленски решения на национално ниво и за измерване на влиянието на Общата селскостопанска политика върху българското земеделие. През годината бяха валидирани данните за стопанствата за отчетната 2020 г. от Главна дирекция „Земеделие и развитие на селските райони“ на ЕК, беше актуализиран формулярът за събиране на данни в частта му за субсидиите в изпълнение на Регламент (ЕС) 2015/220 на Комисията и бяха събрани данни за стопанствата от плана за подбор за отчетната 2021 година. За отчетната 2022 г. текущо се събира информация за стопанствата, които не водят счетоводство. Подобрена беше изградената информационна земеделска счетоводна система за въвеждане на данни, контрол, валидиране и анализ на резултатите на национално и регионално ниво и беше сключен договор за извънгаранционна поддръжка, който е в изпълнение.

Продължиха дейностите по Споразумението за отпускане на безвъзмездна финансова помощ от Евростат за дейността „Качество на регистъра на лозята - 2019_BG_QVR“. Съвместно с Изпълнителната агенция по лозата и виното отдел „Агростатистика“ изпълнява дейностите по актуализиране на лозарския регистър. Общата цел на проекта е подобряване качеството на лозарския регистър, което ще доведе до изпълнение на следните специфични цели: осигуряване на достъпност до данните в регистъра; подобряване на съдържанието на лозарския регистър и неговия обхват; подобряване на състоянието на статистическите данни за лозята; улесняване на събирането на данни за регистъра и намаляване на разходите за това; повишаване на качеството на управление на данните в регистъра. Приключиха дейностите по подготовка на техническо задание и документация за провеждане на обществена поръчка за разработване на информационна система за поддръжане на нов лозарски регистър и през септември беше подписан договор с избрания изпълнител за обществената поръчка с предмет „Разработка и внедряване на информационна система за обслужване на дейностите по поддръжане на Лозарски регистър от ИАЛВ“, която понастоящем е в процес на изпълнение.

През 2022 г. продължи обновяването на рубриката „Статистика“ на сайта на МЗМ. Актуализирани бяха Календарът за разпространение на резултатите от статистическите изследвания на НСИ по теми и по дати, метаданните и методологичните бележки за изследванията в областта на земеделието.

Резултатите от проведените наблюдения от отдел „Агростатистика“ се публикуват регулярно в специализираните бюлетини на сайта на МЗМ, в годишните издания на НСИ - „Статистически годишник“, „Статистически справочник“, в електронния преглед на статистическа информация, в електронните таблици на Евростат и Организацията по прехрана и земеделие. Продължи публикуването на информация в отворен формат на Портала за отворени данни.

В изпълнение на задълженията на България, произтичащи от действащото законодателство и споразумения в областта на сметките и цените в селското и горското стопанство, през 2021 г. експертите на НСИ разработиха и изпратиха на Евростат:

- годишни данни за икономическите сметки за селското стопанство - втора оценка на дохода на земеделските стопанства за 2021 г., окончателни данни за 2021 г. и първа оценка за дохода на земеделските стопанства за 2022 г. съгласно Регламент (ЕО) № 138/2004;
- годишни данни за регионалните икономически сметки за 2020 г. (на ниво NUTS 1 и NUTS 2);
- годишни данни за 2021 г. и тримесечни и годишни данни (прогноза) за 2022 г. за цените и индексите на цените на селскостопанската продукция и вложенията в селското

стопанство съгласно действащото джентълменско споразумение между Евростат и държавите членки;

- годишни данни за 2021 г. за средната цена на земеделската земя и рентата в селското стопанство на национално и регионално ниво NUTS1 и NUTS2 съгласно действащото споразумение между Евростат и 19 държави членки;

- годишни данни за 2020 г. за Европейските сметки за горите (EFA).

В областта на икономическите сметки за селското стопанство, в съответствие с програмата на Евростат, през 2022 г. беше актуализиран инвентарът за тяхното разработване за референтната 2020 година.

През 2022 г. бяха разработени годишни данни за аграрния сектор (предварителни и окончателни за 2021 г.) и тримесечни за 2022 г. (в т.ч. и експресни оценки) за Нефинансовите национални сметки в текущи и съпоставими цени.

Съгласно Календара за разпространение на статистическата информация от изследванията в Националната статистическа програма за 2022 г. бяха подготвени и публикувани на интернет сайта на НСИ и в ИС ИНФОСТАТ данни и прессъобщения за икономическите сметки в селското стопанство и цените и индексите в селското и горското стопанство.

Съгласно сроковете в Издателския план за 2022 г. бяха подготвени таблици с данни за публикуване в печатните/електронните издания на НСИ.

През 2022 г. експертите на НСИ участваха текущо в дейностите по подобряване на взаимодействието в рамките на Националната статистическа система и с другите партньорски организации. Служители на НСИ участваха в работата на Националния съвет по Системата за земеделска счетоводна информация в тематичните работни групи за разработване на Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони и на Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури за програмния период 2021 - 2027 г., както и в работата на комитетите за наблюдение на двете програми за програмния период 2014 - 2020 година. НСИ взе участие в дейността на междуведомствените РГ 7 „Земеделие“ и РГ 8 „Рибарство“.

Във връзка с докладването на данни по показателите за цели на устойчиво развитие Agenda 2030 през 2022 г. съвместно с отдел „Агростатистика“ в МЗм бяха разработени и изпратени на Организацията по прехрана и земеделие данни за показателя 2.4.1. Дял на земеделската земя с устойчиво и продуктивно селско стопанство.

3.5. Многоотраслова статистика

Бизнес тенденции

През 2022 г. по проект „Бизнес наблюдения и наблюдение на потребителите“ продължи провеждането на всички статистически изследвания в областта на бизнес тенденциите по „Общата хармонизирана програма на Европейския съюз за бизнес наблюдения и наблюдение на потребителите“ с финансовото съдействие на Европейската комисия. Целта на тази програма е предоставяне на своевременна информация за разработване на качествени краткосрочни прогнози за развитието на бизнес климата в България.

Месечните бизнес анкети в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите събират информация от мениджърите за мненията им по актуални или очаквани промени на определен кръг икономически показатели, оценявайки настоящата и бъдещата икономическа ситуация в страната. Информацията от тях е изключително актуална, тъй като данните се обявяват същия месец, в който се събират. Показателите от тези наблюдения могат да се използват като компоненти на съставни изпреварващи показатели за анализ и откриване на повратните точки в икономическия цикъл.

Тримесечното наблюдение на потребителите предостави информация за тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и

явления като общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или автомобил.

През 2022 г. експерти на НСИ участваха в онлайн ESTP курсове и в регулярната работна среща по бизнес наблюденията и наблюдение на потребителите на Европейската комисия.

Показатели за мониторинг на национални и европейски политики

През 2022 г. продължи работата по осигуряване на статистически данни, необходими за отчитане на индикаторите за резултат по ОП от програмен период 2014 - 2020 година.

В ИС „Мониторстат“ публикуваната информация периодично беше актуализирана с най-новите данни. Същевременно бяха актуализирани индикаторите по националните и международните стратегии.

Статистика и сметки за околната среда

През 2022 г. всички дейности по провеждане на регулярните изследвания и производство на данни в областта на околната среда бяха изпълнени.

Основен приоритет в областта на статистиката на околната среда и сметките е усъвършенстването на методологията и осигуряването на надеждна информация за състоянието, видовете натиск и основните тенденции на въздействие на икономиката върху околната среда.

С цел намаляване на тежестта на респондентите продължи взаимодействието с институциите за използването на административни данни за нуждите на производството на статистическа информация за околната среда.

Извършен беше преглед и актуализация на статистическите формуляри по изследванията за околната среда за постигане на по-голяма яснота и улесняване на попълването им от респондентите.

През 2022 г. експертите в областта на околната среда взеха участие в редица съгласувателни процедури и консултации на европейско и международно ниво (например по изменение на Регламент (ЕС) № 691/2011 относно европейските икономически сметки в областта на околната среда, Делегиран регламент за изменение на приложения I - V към Регламент (ЕС) № 691/2011 относно европейските икономически сметки в областта на околната среда; глобална консултация относно международен стандарт за класификация на икономическите дейности, самооценката с правните инструменти за съвместимост на националното законодателство във връзка с изготвяне на първоначален меморандум на България за преговори за присъединяване към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, обмяната на мнения за нуждите на работната група за индикаторите за устойчиво развитие и други). На национално ниво експерти на НСИ участваха в консултациите по Националната програма за развитие България 2030, Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда в Република България, Доклада за екологична оценка на Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, Доклада за екологична оценка на Национална стратегия за околна среда и План за действие към нея и други).

В областта на статистиката и сметките в околната среда, с цел подобряване на качеството на данните и в помощ на респондентите и през 2022 г. текущо беше извършен регулярен преглед и актуализация, при необходимост, на указанията към отчетите по изследванията за околна среда и енергетика. Регулярно се извършва преглед и актуализация на динамични редове във връзка с актуализиране на методология и/или нови нормативни изисквания.

При изготвянето на националната инвентаризация за 2020 г. продължи внедряването на новата методология за изчисление на емисиите във въздуха съгласно

изискванията на Ръководството за инвентаризация на емисиите на вредни вещества (EMEP/CORINAIR 2019). Въз основа на препоръките на проверяващия международен екип от експерти, отчитайки спецификата на ключови категории производства на национално ниво, бяха извършени преизчисления на някои емисии за определени ключови години.

Успешно приключи работата на НСИ в областта на сметките за екосистемите и техните услуги в рамките на проект „Хоризонт 2020“ „Картиране и оценка на интегрирани сметки за екосистемите“. На етап приключване е и работата по проекта „Подобряване на данните за кръгова икономика - строителни и отпадъци от опаковки“. Продължава работата по проекта „Интеграция на геопространствена информация и статистика“ във връзка с Европейската зелена сделка и предстоящите промени в Регламент 691/2011 относно европейските икономически сметки за околната среда.

Експерти на НСИ участваха в партньорската проверка на Европейската статистическа система по въпроси относно качеството на статистическата информация и работата с органите на статистиката.

През 2022 г. стартира работата на новата ИС „Статистика на околната среда“ за въвеждане, валидиране и обработка на информацията от провежданите от НСИ изследвания в областта на околната среда.

През 2022 г. продължи участието на експерти на НСИ в дейността на Директорската група по секторна статистика и сметки за околната среда (DIMESA) и на РГ на Евростат „Сметки в околната среда“, „Монетарни сметки и статистика“, „Статистика на отпадъците“ и „Статистика на водите“.

Служители на НСИ участваха в работата на междуведомствена РГ по изпълнение на дейностите, заложи в Плана за действие към Националната програма за предотвратяване и намаляване на загубата на храни (2021 - 2026 г.), на Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда през 2020 г., тематичната РГ за разработване на ОП „Околна среда“ за програмния период 2021 - 2027 г., РГ 20 „Околна среда“ и Координационния съвет по проект по Оперативна програма за добро управление „Разработване на Национална стратегия за околна среда и План за действие към нея“.

Статистика на жилищния фонд

Тримесечното изследване „Краткосрочна статистика на жилищните сгради“ беше проведено в определените срокове. Данните за въведените в експлоатация новопостроени и съборените жилищни сгради и жилища, както и тримесечните прессъобщения, отнасящи се до тях, бяха публикувани на обявените в Календара за разпространение дати.

Изследването „Жилищен фонд“, което осигури данни за жилищния фонд в страната към 31.12.2021 г., беше проведено в срок. Данните бяха публикувани на обявената в Календара за разпространение дата.

Регионална статистика и географски информационни системи

През 2022 г. продължи работата по подготовка и разпространение на статистически данни в регионален разрез. Публикуваните данни в електронната публикация „Районите, областите и общините в Република България“ бяха представени на най-ниско ниво при спазване на методологиите на изследванията и изискванията за статистическата конфиденциалност.

Като част от регионалната статистика, произвеждана от НСИ, продължиха подготовката и публикуването на специализирано статистическо изследване на кризисните събития за нуждите на управлението при кризи на национално, областно и общинско ниво. През 2022 г. беше събрана информация по обновена методология, съобразена с препоръките на „Рамката за намаляване на риска от бедствия от Сендай 2015 - 2030 година“ на ООН.

Наука, технологии и иновации

През 2022 г. продължи производството и разпространението на статистически данни за научноизследователската и развойна дейност и за иновациите в съответствие с методологията на Евростат и изискванията на Регламенти за изпълнение (ЕС) № 995/2012 и (ЕС) № 2020/1197 на Комисията.

Формираните данни от регулярните статистически изследвания за НИРД за 2021 г. и за иновационната дейност на предприятията през периода 2018 - 2020 г. бяха публикувани на сайта на НСИ, както и в ИС ИНФОСТАТ, и изпратени на Евростат в определените срокове в изисквания технически формат (SDMX) с необходимото качество.

Извършена беше необходимата подготвителна работа за статистическото изследване на иновационната дейност на предприятията през периода 2020 - 2022 г. в изпълнение на изискванията на новия Регламент (ЕС) № 2022/1092 на Комисията от 30 юни 2022 г. относно данните за тема „Иновации“. Разработен беше нов статистически инструментариум в съответствие с хармонизирания въпросник и методологията на Евростат (CIS 2022) и беше актуализирано техническото задание за обработка на данните от изследването.

През 2022 г. продължи работата по предоставяне на статистически данни за НИРД и за иновациите по показатели за наблюдение и оценка на европейски и национални политики, като стратегия „Европа 2020“ и Национална програма за развитие на Република България 2020, както и на индикатори за резултат по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. и „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 - 2020 година.

Експерти на НСИ участваха в онлайн срещи и писмени консултации с Евростат по статистика на научноизследователската и развойна дейност и иновациите.

През 2022 г. експерти на НСИ се включиха в работата на тематични работни групи за разработване на програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021 - 2027 г. и програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021 - 2027 г., както и в комисията за развитие и прилагане на иновациите и кръговата и биобазирана икономика. Продължи участието им в комитетите за наблюдение по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. и „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 - 2020 г., и в Работна група № 16 „Образование, взаимно признаване на професионални квалификации и научни изследвания“ към МОН.

Информационно общество

В областта на статистиката на информационното общество през 2022 г. НСИ продължи работата по провеждане на две регулярни годишни статистически изследвания за използването на информационни и комуникационни технологии от населението и в предприятията. В съответствие с необходимостта от осигуряване на данни по мониторинг на приоритетните цели на ЕС през изминалата година в изследванията беше включена нова тема - „ИКТ и околната среда“.

Статистическите данни за използването на ИКТ и е-търговията в предприятията бяха събрани и предоставени на Евростат съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2052 на Европейския парламент и на Съвета за европейската бизнес статистика и на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1190 на Комисията по отношение на данните за референтната 2022 година. Получените агрегирани данни от изследването бяха изпратени на Евростат по стандарт SDMX за обмен на статистически данни и метаданни.

Статистическите данни за използването на ИКТ в домакинствата и от лицата бяха събрани и предоставени на Евростат съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2019/1700 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на обща рамка за европейската статистика за лицата и домакинствата и на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1223 на Комисията относно данните за референтната 2022 година. Актуализирани бяха основни променливи и бяха включени нови показатели за електронното управление, както и

въпроси, измерващи влиянието на използването на ИКТ върху околната среда.

През 2022 г. експертите на НСИ участваха в онлайн срещи, съгласувателни процедури и консултации с Евростат по статистика на информационното общество.

През изминалата година експертите в областта на статистиката на информационното общество се включиха в дейността на междуведомствените работни групи за подготовка на участието на Република България в Световната конференция по развитие на далекосъобщенията (WTDC-21) и за „Европейски семестър“ към Работна група 31 „Европа 2020“ в Министерството на транспорта и съобщенията. Продължи участието им и в тематична работна група за разработване на „Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021 - 2027.

3.6. Информационни и комуникационни технологии, статистическа инфраструктура и други дейности

Информационни и комуникационни технологии

Основен приоритет през годината беше активизирането на експлоатацията на нови източници на цифрови данни и полагане на основите на надеждна интелигентна статистика за изготвяне на нови статистически данни в почти реално време с надеждни алгоритми; улесняването на достъпа на потребителите до статистически данни и тяхното разбиране, включително чрез осигуряване на привлекателни и интерактивни изображения, по-персонализирани услуги като например данни по заявка и анализи на самообслужване; поощряване на партньорствата с обществени и частни притежатели на данни и технологичния сектор с цел улесняване на достъпа до данни за статистически цели, интегрирането на данни от множество източници и използването на най-модерни технологии.

През 2022 г. беше внедрено решение - „Доставка, внедряване и поддръжка на решение за защита на уебприложенията“, което цели повишаване на защитата на публичните услуги на НСИ от злонамерени действия и атаки за компрометиране на данните и/или отказ на услугите и гарантиране на стабилност, устойчивост и високо функционална и сигурна среда, обслужваща ИС на НСИ. Беше постигната висока степен на защита на публичните уебслужби на Националния статистически институт чрез изграждане на сигурен периметър за достъп до активите от интернет пространството. Периметърът предоставя видимост на заявките и възможност за контрол на достъпа на приложно ниво посредством анализ на съдържанието и репутация на източниците. Повишена беше ефективността и продължи поддържането на ниски нива на рискове чрез проследяване в реално време на опити за атаки в начален стадий, както и регистриране на неправомерни действия спрямо предоставяните от НСИ публични уебслужби.

През 2022 г. започна изпълнение на дейности по предоставяне на данни на Евростат от „Преброяване на населението и жилищния фонд на Р България 2021“ и връзка с Censushub на Евростат.

През 2022 г. беше извършена обработка и анализ на административни данни от кампания Преброяване на населението и жилищния фонд на Р България 2021 относно генерирането на аналитични кубове по предварително заявени критерии от експертите, отговорни за преброяването на населението.

През 2022 г. беше създаден аналитичен куб „Население“, резултат от обработените административни данни от кампания „Преброяване на населението и жилищния фонд на Р България“ с цел публикуване на данни за населението.

През октомври НСИ постигна успешна ресертификация Eurostat ESS IT Security Assurance в областта на обмена на микроданни.

НСИ успешно изгради, внедри, извърши тестове и премина към продукционна среда за обмен на микроданни по определен график за различните фази. С цел максимална защита на индивидуалните данни при обмена на микроданни за вътресъюзната търговия НСИ осъществи свързаност с Евростат и други членове на ЕСС през сигурната защитена

мрежа TESTA на Евростат.

Приоритети бяха също дигитализацията и цифровизацията на услугите, прилагането на стратегията за интелигентни данни, както и използването на машинно четим формат в официалната статистика.

Основен акцент беше и увеличаването на капацитета и степента на резервиране на ИС чрез използване на ефективни средства за съхраняване и възстановяване на информационните системи и данните от статистическите изследвания. НСИ прилага надеждни политики за резервиране на базите данни и компонентите на информационните системи чрез специализиран софтуер и поддръжане на библиотека на архивните носители.

Изградените ИС за идентифициране, събиране и разпространение на информацията в НСИ позволяват изпълнение на задълженията от всяко длъжностно лице в администрацията, като то получава своевременно полезна външна информация. Продължава автоматизирането на дейностите по мониторинг на функционирането на техническата инфраструктура. Беше осигурена надеждна и ефективна работа на информационните системи и предоставяните услуги. Събирането на информация за сигурността и управлението на събития (SIEM) беше извършвано с нови софтуерни решения (Qradar и Guardium).

Внедрен беше софтуер Axence nVision, предоставящ всичко необходимо за защитата и управлението на мрежовите системи и устройства по най-ефективен начин.

Разработени бяха средства за web-scraping за целите на изследвания в НСИ и започна реално събиране на данни чрез тези методи.

Внедрена беше нова система за управление и контрол на заявките (NVision help desk). Системата гарантира своевременно информираност, база знания за възникнали казуси, техните решения и време на реакция.

С цел улеснение на респондентите Подпомагачият център оказва съдействие по технически и/или методологически проблеми. През 2022 г. беше разширен обхватът на Подпомагачия център.

НСИ поддържа Националния регистър на населените места. През 2022 г. е в процес на разработка нов Национален регистър на населените места.

През 2022 г. беше внедрена в експлоатация нова ИС „Потребителски цени“.

Националният статистически институт публикува и актуализира „Набор от данни: Единен класификатор на административно-териториалните и териториалните единици“ в отворен формат на Портала за отворени данни. През 2022 г. НСИ продължи да обогатява наборите от данни и на новия национален портал за публикуване на отворени данни: <https://data.egov.bg/>. Ресурсите ще бъдат достъпни в JSON-stat формат и ще се актуализират автоматично.

Информационната система ИНФОСТАТ продължи да се развива като един от основните канали за предоставяне на статистическа информация. Чрез ИС ИНФОСТАТ бяха предоставени и данните от „Преброяване на населението и жилищния фонд на Р България“. Възможността за бърз и лесен достъп до постоянно обновяваната и обогатявана информация в системата е едно от основните ѝ предимства. През годината експертите в НСИ се стремяха да отговорят на очакванията на потребителите за точност и навременност на предоставяните данни.

Интернет сайтът на НСИ е не само основен канал за безплатно разпространение на официални статистически данни, но и предоставя полезна и добре структурирана актуална информация за дейността на института с цел повишаване на статистическата култура на потребителите относно провежданите от НСИ статистически изследвания и използването на данните.

В областта на информационните технологии продължи развитието на ИС в различните области на статистиката и изграждането на сигурни канали за обмен на данни в рамките на Националната статистическа система.

През 2022 г. беше извършен вътрешен одит съгласно Интегрираната система за

управление, която интегрира ISO 27001:2013 и Системата за управление на качеството (СУК) съгласно ISO 9001:2015.

В края на 2022 г. предстои външен одит ISO 27001:2013 и СУК съгласно ISO 9001:2015.

Проведени бяха следните обучения:

- „Обучение на ЦУ и ТСБ за работа със системи за мониторинг“;
- Обучение на ЦУ и ТСБ на тема: „Стандарти за сигурност, качество на информацията и опазване на личните данни“;
- Обучение на ЦУ и ТСБ на тема: „Стандарти за сигурност, качество на информацията и опазване на личните данни“.

Развитие на статистическите информационни системи

През 2022 г. продължи развитието и усъвършенстването на разработените в НСИ уеббазирани приложения за нуждите на различни статистически изследвания в НСИ: „Лечебни и здравни заведения и детски ясли“, „Краткосрочна статистика на жилищните сгради и жилищния фонд“, „Статистика на доходите и условията на живот“, „Индекс на цени на жилища“, „Изследване за цените на посевния и посадъчен материал“, „Изследване на български и чужди граждани, влизащи и излизащи от България“, „Места за настаняване“, „Наблюдение за туристическите пътувания“, „Наблюдение на потребителите“, „ПРОДКОМ извадки“, „Професионално обучение на заетите лица в предприятията“, „Цени на ветеринарномедицинските продукти“, „Цени на минералните торове, използвани в селското стопанство“, „Цени на продукти за растителна защита“, „Цени на производител в селското стопанство“, „Цени на производител на биологични селскостопански продукти и живи животни“, „Цени на фуражите, използвани в селското стопанство“, „Цени на производител в горското стопанство“, допълнителен въпросник за събиране и обработване на информация към статистическото изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“ - „Infra-annual data collection on living conditions“ (IALC) и други. Разработването на уебприложенията улесни и ускори работата по въвеждане и контрол на данните и съкрати сроковете по предоставяне на резултативните статистически данни. Приложенията осигуряват лесен и удобен начин за въвеждане на данните, текущ контрол по време на въвеждането на данните, както и общ контрол на всички въведени данни. В приложенията са разработени удобни справки за следене на състоянието на въведените данни, за броя на отговорилите респонденти и други. Приложенията се използват както от служителите на НСИ, ТСБ и ОСИ, така и от респондентите.

Продължи развитието и усъвършенстването на разработените десктоп приложения: „Дефлатори в търговията“, „Дефлатори в услугите“, Изследване за „Наблюдение на домакинските бюджети“, Годишен отчет на предприятия, извършващи горскостопанска дейност, Цени на земеделската земя и рентата в селското стопанство, Индекси и индикатори на цени на жилища, Цени CIF/FOB, Индекси на цени на износа и вноса, Каталог на стоки, Отчет за застрахователните и презастрахователните дружества, Наблюдение на икономическите сметки в селското стопанство, Годишен отчет на земеделските стопанства, Библиотеки, Музеи, Театри, Радио, Телевизия, Наблюдение на автобусния транспорт, Годишна информация за професионалното обучение срещу заплащане в професионалните гимназии, професионалните училища и професионалните колежи и други.

През изминалата година продължи дейността по разработване на аналитични изходи и специфични анализи за различни статистически изследвания с използване на статистическия пакет SPSS Statistics Server (20.0) и SAS, които са основна аналитична платформа в НСИ.

През 2022 г. продължи и работата по реалното събиране на данни с разработените средства за web-scraping за целите на изследванията на цените в НСИ.

Беше разработено ново уебприложение за „Изследване на образованието и обучението на населението на възраст 18 - 69 години“ (AES).

ИКТ инфраструктура

През 2022 г. развитието на информационната и технологичната инфраструктура е основен приоритет за постигането на надеждна работа на информационните системи и осигуряване на непрекъсваемост на предоставяните услуги за респондентите и потребителите на статистическа информация.

НСИ поддържа и развива съвременен център за данни (Data center), отговарящ на високите изисквания за съхранение и защита на данните и информационните активи. През 2020 г. започна изграждането на резервен център за данни (Disaster Recovery Center) с цел осигуряване на непрекъснатост на процесите в НСИ за събиране, обработка и разпространение на статистическа информация.

В НСИ се осъществява непрекъснат мониторинг и поддръжка на работоспособността на техническите средства и информационните системи, изграждащи информационната инфраструктура.

Извършена беше успешна миграция на системите за виртуализация и управление към по-нови софтуерни версии.

Един от акцентите в дейността е администрирането на операционните системи, средствата за антивирусна защита и актуализацията на използваните в НСИ програмни средства.

Методология, статистически метаданни, класификации и стандарти

През 2022 г. Националният статистически институт продължи работа по четиригодишния проект „Доверена умна статистика (TSS) - мрежа за изучаване на уебпространството (WIN)“. Проектът е резултат от предишните дейности, осъществени в периода 2016 - 2020 г. в хода на проектите ESSnet on Big Data I и II и насочени към многофункционална статистика, основана на набор от нетрадиционни източници на данни. Целта му е да допринесе за установяване на мрежа за изучаване на уебпространството (WIN) в ЕС и извън нея чрез използване на услугите на хъба за уебданни на Евростат (Web Intelligence Hub - WIH) и да ги интегрира в националните статистически производствени системи. Основните дейности, по които НСИ е активен партньор в този иновативен проект, са: изграждане на WIN в рамките на ЕС и извън нея чрез постигане на компетентност, свързана с WIH, целенасочено споделяне на знания, помощ за потребители и тяхното активно участие в разработването на WIH; напредък на WIH и внедряване на случаите на използване: онлайн обяви за работа (OJA) и онлайн базирани характеристики на предприятията (OBEC) в етапа на статистическо производство; проучване на потенциала за разширяване на WIH чрез използване на нови източници на данни и случаи на използване; разработване на методология и оценка на качеството за производство на експериментална статистика в рамките на WIH.

Като резултат от работата по проекта е планирано публикуване на експериментални, статистически показатели за свободните работни места, характеристики на предприятията, пазара на недвижими имоти, цени на потребителски стоки и туристически услуги на базата на уебданни за България.

В допълнение, през 2022 г. продължи работата по производството на седмична експериментална статистика за свободните работни места чрез извличане на информация от двете най-големи онлайн платформи за търсене и предлагане на работа в България.

За първи път на интернет сайта на НСИ беше създадена нова рубрика „Експериментална статистика“, в която ще се публикуват поэтапно експериментални показатели от алтернативни източници на данни (административни данни и големи данни), референтни метаданни за тях и доклади за оценка на тяхното качество.

През 2022 г. бяха проучени възможностите за обогатяване на традиционната статистика за пазара на труда с административни данни. Проучването завърши успешно, с

писмен доклад и препоръки за намаляване на тежестта на респондентите и подобряване на качеството на данните за пазара на труда в България.

Една от основните задачи през 2022 г. беше поддържането в актуално състояние на статистическите класификации и оказването на методологична помощ на потребителите. През 2022 г. НСИ се включи в обсъжданията на предложената нова версия на NACE Rev. 2.1, която беше приета, като се очаква до края на 2022 г. да бъде публикувана в Официалния вестник на Европейския съюз. Разработен и съгласуван в НСИ беше проект на структурата на новата версия на КИД - 2008. Продължи дейността по съгласуване на проекта на обяснителните бележки на NACE Rev. 2.1 и първия вариант на структурата на новата версия на CPA 2.1.

За улесняване на потребителите при използването на класификациите непрекъснато се изготвят становища по запитвания на респонденти, които са помощно средство при класифициране на статистическите единици за правилното тълкуване на Класификацията по икономически дейности, подпомагат статистиците при осъществяване на статистическите изследвания и подобряват съпоставимостта в международен аспект.

За целите на статистическите обработки и продължаването на динамичните редове на основата на настъпилите промени в Комбинираната номенклатура 2023 бяха разработени кодови таблици на преход. За целите на наблюдението ПРОДКОМ беше разработена новата версия на Номенклатурата на промишленото производство - ПРОДПРОМ 2022, Списъкът на Z кодовете и прилежащите кореспондиращи таблици, а за целите на статистиката на външната търговия и за ИС „Интрастат“ към НАП беше извършена ежегодна актуализация на самообяснителните текстове на Комбинираната номенклатура 2023.

През 2022 г. продължи дейността по изпълнение на задълженията като кореспондент на данни по Специалния стандарт за разпространение на данни Плюс (SDDS Plus) на МВФ към БНБ: поддържане на файлове с данни, подготовка на предварителния календар, изпращане на данните и календара и координация при годишното сертифициране на метаданните.

НСИ продължи участието си в поддържането на Националната класификация на професиите и длъжностите 2011 и в актуализирането на списъка с длъжностните наименования и кореспондиращите таблици.

През 2022 г. бяха разширени и внедрени нови функционалности на ИС „Статистически класификации“.

Беше изготвен „Списък на стандартните статистически показатели за 2022 година“.

4. РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ

Персонал

Националният статистически институт се състои от Централно управление и шест териториални статистически бюра. Териториалните статистически бюра осъществяват функциите и задачите на НСИ по производството и разпространението на статистическа информация на регионално ниво. Териториалните структури са следните: ТСБ - Северозапад, ТСБ - Север, ТСБ - Североизток, ТСБ - Югоизток, ТСБ - Юг, ТСБ - Югозапад.

Структурните звена в ЦУ на НСИ са разпределени в обща и специализирана администрация съгласно Закона за администрацията.

Общата численост на персонала в НСИ към 31.12.2022 г. е 968 щатни бройки, в т.ч. Централно управление на НСИ - 321 щатни бройки, и териториалните статистически бюра - 647 щатни бройки. Съгласно Устройствения правилник на НСИ Централното управление е организирано в шест дирекции: „Бизнес статистика“, „Демографска и социална статистика“, „Макроикономическа статистика“, „Многосекторна статистика и услуги за потребителите“, „Информационни системи и инфраструктура“, „Обща

администрация“, и структури на пряко подчинение на председателя на НСИ: сектор „Сигурност на информацията, информационните и комуникационни технологии и ОМП“, „Инспекторат“, финансов контролор, звено „Вътрешен одит“, отдел „Международно сътрудничество“ и отдел „Комуникации и секретариат“. Пет от дирекциите са в специализираната администрация, а една - в общата администрация.

Проблемът с осигуряване на адекватни финансови и човешки ресурси (Принцип 3 от Кодекса на Европейската статистическа практика) е ясно идентифициран в Доклада от проведената през тази година Партньорска проверка на Националната статистическа система.

Проверяващият екип за България е разработил три препоръки - R6, R7 и R8, касаещи точно финансовото и кадровото обезпечаване на НСИ.

В Доклада екипът изтъква: „Ниските заплати в държавната администрация и Националния статистически институт са основна пречка за привличането и задържането на таланти.“.

Провеждане на конкурси за незаети длъжности

Политиките за подбор на персонала са насочени към заместването на излизащите в пенсия служители с млади хора с перспективно мислене, току-що завършили висше образование или продължаващи обучението си в български университети.

През 2022 г. са проведени 81 конкурсни процедури за назначаване на служители на свободни длъжности в системата на НСИ. От тях 37 са в ЦУ и 44 - в ТСБ. С назначаване на кандидати са приключени 62 конкурса в НСИ.

2. Конкурсни процедури

(Брой)

Структури	Прекратени	Прекратени поради липса на кандидати	Прекратен и поради недопускане на кандидати	Без класиране	С класиране и без назначаване	С назначаване
ЦУ	2	5	1	3	2	24
ТСБ	3	0	0	2	1	38
НСИ	5	5	1	5	3	62

Прави впечатление, че неуспешните процедури, при които липсват кандидати или класираните кандидати отказват да постъпят на работа, преобладават в ЦУ спрямо ТСБ. Този факт би могъл да се обясни в известна степен с по-ниските равнища на безработица в София спрямо останалите градове. От друга страна, за някои от обявените длъжности се изисква специфичен професионален опит и знания, които кандидатите не притежават. На последно място, но не и по-важност, е по-ниското възнаграждение, което се предлага за някои от позициите, спрямо същите в други администрации или в частния сектор.

Заети по възраст и образование в НСИ

Структурата на персонала по възраст и образование в НСИ е представена в табл. 3 и 4, общо за НСИ, в т.ч. ЦУ на НСИ и ТСБ.

3. Структура на реално заетите по възрастови групи в НСИ

(Брой)

Структури	Възрастова категория (години)					Общо
	до 29	30 - 45	46 - 55	56 - 65	над 65	
ЦУ	10	104	102	53	0	269

ТСБ	17	214	213	167	3	614
НСИ	27	318	315	220	3	883

Както за ЦУ, така и за ТСБ преобладават представителите от възрастовата група 30 - 55-годишна възраст. Налице е намаляване на работещите над 65 г. в системата на НСИ в сравнение с 2021 г., когато са били 10. В същото време младежите до 29 години през 2022 г. са се увеличили само с 3 броя, което е показателно за това, че работата в държавната администрация не е атрактивна за тази възрастова група и е необходимо да се предприемат мерки за привличане на млади хора.

4. Структура на реално заетите в НСИ по образование

(Брой)

Структури	Образователни степени						общо
	доктор	магистър	бакалавър	професионален бакалавър	средно образование	основно образование	
ЦУ	13	223	22	3	8	0	269
ТСБ	2	392	115	24	81	0	614
НСИ	15	615	137	27	89	0	883

Данните показват, че 90% от служителите в НСИ са с висше образование, като повече от половината са с образователно-квалификационна степен „магистър“. На второ място попадат бакалаврите - 137 броя. Следва да се отбележи и положителната тенденция, че се увеличава броят на заетите с образователно-квалификационна степен „доктор“ спрямо 2021 г., когато са били 10 за цялата система на НСИ. Намалял е и броят на служителите със средно образование (през 2021 г. - 115 бр.).

5. Обучение на служителите от НСИ в български университети

(Брой)

Вид обучение	НСИ	ЦУ	ТСБ
Доктор	5	3	2
Магистър	12	4	8
Бакалавър	7	1	6
Общо	24	8	16

В табл. 5 е показан броят на служителите, които към настоящия момент продължават образованието си за придобиване на по-висока образователна степен.

С цел допълнително усъвършенстване на знанията относно работата на европейските институции и за подобряване на езиковите умения служителите на НСИ в областите макроикономическа статистика и статистика на селското, горското и рибното стопанство участваха в курс на тема „Терминологичен английски език по европейски и международни въпроси“, организиран от Дипломатическия институт към министъра на външните работи по ОП „Добро управление“.

С цел повишаване на професионалната компетентност в областта на статистика на потребителските цени, служителите на НСИ участваха в организирани от ИПА обучителни курсове по темите: „Анализ и визуализация на бази данни - базов модул“, „Електронен документ и електронен подпис (базов модул)“ и „Основи на електронното управление (базов модул)“.

В областта на енергийната статистика на национално ниво експертите на НСИ взеха активно участие в обученията, организирани от ИПА по темите: „Анализ и визуализация на бази данни“ - базов курс и курс за напреднали, „Защита на личните данни в дигитална среда“, „Организиране на уебинари и видеоконференции“, „Информационна и медийна грамотност“, „Електронен документ и електронен подпис (базов модул)“, „Политика за интелигентна специализация и прилагането ѝ на местно ниво“, „Инструменти за прилагане на политиките за научни изследвания, иновации и технологичен трансфер“ и „Политики за научни изследвания, иновации и технологии“.

На международно ниво с цел повишаване на професионалната компетентност експертите в областта на енергийната статистика участваха в организирани от Евростат обучителни курсове и международни конференции по темите: „Енергийна статистика за напреднали“, „Биомаса и справедлив преход“, „Използване на софтуера R в официалната статистика“, както и в организираното от Международната агенция по енергетика „IEA онлайн обучение по статистика“.

С цел повишаване на дигиталната компетентност в областта на статистиката на селското, горското и рибното стопанство служителите на НСИ участваха в организирани от ИПА обучителни курсове по темите: „Киберхигиена при използване на е-поща“, „Основи на електронното управление - базов модул“, „Набори от данни с висока стойност“, „Достъпност на администрацията за хората с увреждания“.

В областта на статистиката и сметките за околната среда с цел повишаване на професионалната компетентност служителите на НСИ взеха участие в обученията и конференции, организирани от ИПА по темите: „Нови технологии в управлението - Интернет на нещата“, „Зелена администрация“, „Анализ и визуализация на база данни“, „Цифрова Европа“, както и в международните конференции по темите: „Биомаса и справедлив преход“, „Използване на софтуера R в официалната статистика“.

През 2022 г. продължиха дейностите по подобряване на условията на труд. Бяха извършени текущи и аварийни ремонти за отстраняване на последствията от наводнения и пороеен дъжд. Подменени бяха локалните климатични системи в ЦУ на НСИ.

Във връзка с епидемичната обстановка на персонала бяха осигурени лични предпазни средства, в т.ч. дезинфектанти и маски.

Във връзка с оптимизирането на разходите бяха проведени минипроцедури за избор на изпълнител за доставка на канцеларски материали и консумативи.

Бяха подновени договорите с експлоатационните дружества при по-изгодни за НСИ условия.

Стартирана беше процедура за отдаване под наем на ведомственото кафе за кетъринг услуга в сградата на Централното управление.

Беше извършена застраховка на автомобилния парк.

В почивната база на НСИ в курортния комплекс „Боровец“ беше подновен договорът за кабелна ТВ и интернет.

Всички изисквания за поддържане на строг противопожарен ред в сградата на ЦУ на НСИ и в страната съгласно изискванията на нормативните документи бяха спазени. Всички предписания във връзка с това бяха изпълнени или отсрочени в законно установените срокове.

Бюджет

Изпълнението на бюджета на НСИ за 2022 г. се реализира съгласно приетия Закон за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за преброяване на населението и жилищния фонд в Република България 2021 г. и направените текущи корекции (Приложение 1). Към 31.10.2022 г. са изпълнени 37% от планираните приходи спрямо уточнения план и 80% от планираните разходи, в т.ч. текуща издръжка (заплати, други възнаграждения и плащания на персонала и издръжка) - 82%. В уточнения план са включени и средствата за Преброяване 2021.

5. ВЪТРЕШЕН ОДИТ И АДМИНИСТРАТИВЕН КОНТРОЛ

Звено „Вътрешен одит“ (ЗВО) осъществява вътрешен одит на всички структури, програми, дейности и процеси в Национален статистически институт, включително на разпоредителите от по-ниска степен в НСИ и/или на разпоредителите със средства от Европейския съюз.

Беше изготвен Стратегически план за периода от януари 2022 - януари 2024 г. за дейността на ЗВО и Годишен план за дейността на ЗВО за 2022 г. Попълнени бяха всички задължителни приложения, необходими за съставяне на стратегическия и годишния план. Състави се и план за обучение на вътрешните одитори за 2022 година.

В определения срок, записан в утвърдената „Стратегия за управление на риска в НСИ“ ръководителят на ЗВО анализира рисковете и дейностите на ЗВО и изготви риск-регистър за 2022 г., както и състави доклад за управление на рисковете през 2021 година. Анализира състоянието и идентифицира степента на рисковете (намаление/увеличение) в зависимост от изпълнението на дейностите през годината. Документите бяха представени в срок за утвърждаване от председателя на НСИ и бяха одобрени.

В изпълнение на чл. 12, ал. 3 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, ръководителят на ЗВО, с цел да подпомогне председателя на НСИ, създаде организация чрез електронна поща за анализиране и актуализиране на рисковете и представяне на риск-регистри за 2022 г. и доклад за управление на рисковете за 2021 г. от всички дирекции и структури в ЦУ и ТСБ на НСИ, за публикуването им в интранет страницата на НСИ. Всичко беше изпълнено от директорите и ръководителите на структури на пряко подчинение. Документите бяха публикувани на интранет страницата на НСИ.

В нормативно определения срок се изготви и представи на председателя на НСИ годишен доклад за дейността на ЗВО за 2021 г. с приложен към него въпросник за изпращане при спазване на чл. 40, ал. 4 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор (ЗВОПС). Документите бяха изпратени по електронен път на министъра на финансите, при спазване на чл. 40, ал. 5 от ЗВОПС.

Беше извършена проверка на обобщения доклад и въпросник за състоянието на системите за финансово управление и контрол в НСИ през 2021 г., беше дадено становище и в резултат на указания от страна на МФ беше създаден ред, организация и срокове за попълване и изпращане на информацията за СФУК за 2021 година.

Съгласно Годишния план за дейността на ЗВО за 2022 г. са планирани да се изпълнят от двама одитори на ЗВО общо 5 одитни ангажимента, от които 4 са за даване на увереност и 1 за консултиране. Към момента са изпълнени и приключени два одитни ангажимента за даване на увереност. Наличен е издаден окончателен одитен доклад № ВО-14/14.06.2022 г. за изпълнен одитен ангажимент на тема: Проверка, анализ и оценка на дейностите по осигуряване на мрежова и информационна сигурност в Национален статистически институт (НСИ), за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2021 година. Извършиха се всички проверки по записаните приоритетни цели и се формулираха 4 препоръки, които се изпълниха. Наличен е окончателен одитен доклад № ВО-19/26.10.2022 г. за изпълнен одитен ангажимент на тема: Проверка, анализ и оценка на дейностите, изпълнявани от отдел ЧР на дирекция ОА в ЦУ на НСИ, за периода от 01.01.2021 г. до 31.03.2022 година. Формулираха се 22 препоръки, от които 17 препоръки са с текущо изпълнение. Беше изготвен от началника на отдел ЧР план за действие за изпълнение на дадените препоръки и същият бе утвърден от председателя на НСИ. Към момента е открит за изпълнение трети одитен ангажимент в областта на специализираната администрация - статистика. Целта на одитния ангажимент е предоставяне на независима и обективна оценка на Ръководството на НСИ за съответствието на статистическите дейности/процеси със законодателството, вътрешните актове и договорите.

Съгласно утвърдения план за обучение на ЗВО за 2022 г., вътрешните одитори са участвали в общо 8 обучения, организирани от ШПФ и ИПА.

Дейността на **Инспектората** на НСИ през 2022 г. беше свързана с реализирането на целите, залегнали в Стратегическия план за дейността на Инспектората на НСИ за периода 2021 - 2025 г. и Годишния план за дейността на Инспектората на НСИ през 2022 година. През цялата година усилията на Инспектората бяха насочени към повишаване на качеството и разширяване на обхвата на осъществявания административен контрол върху дейността на общата и специализираната администрация от структурата на НСИ.

В изпълнение на правомощията на Инспектората от първостепенно значение беше постигането на следните основни цели:

- Създаване на оптимални условия за работа на отделните структурни звена с оглед реализиране на държавната политика в областта на статистическата дейност;
- Прилагане на своевременни и ефективни мерки за ограничаване на корупционния риск в системата на НСИ;
- Формиране на среда, спомагаща за спазване на законите, подзаконовите и вътрешноведомствените актове, правила и процедури, с оглед недопускане на нарушения и прояви на корупция при функциониране на администрацията;
- Повишаване на подготовката и професионалната квалификация на инспекторите като условие за обективност и безпристрастност на контролната дейност.

Работата на инспекторите беше насочена към повишаване на ефективността при планиране и усъвършенстване на организацията, стриктно прилагане на нормативните изисквания и съобразяване с факторите, от които зависи оптимизирането на работата в условията на епидемична обстановка в страната.

Реализирането на целите беше обусловено от изпълнението на следните основни задачи: извършване на *планови проверки* на дейности и структурни звена от системата на НСИ; извършване на *извънпланови проверки* по постъпили сигнали или по разпореждане на председателя на НСИ; *постоянен контрол* върху отделни структурни звена и процеси. Осъществяван беше административен контрол по прилагане и спазване на изискванията на законодателството при изпълнение на отделните функции от дирекциите от общата и специализираната администрация, както и върху цялостната дейност на структурите от ЦУ и ТСБ на НСИ. Сериозно внимание беше отделяно за приключване в срок на дейностите, свързани с проведеното Преброяване 2021 г. и обявяването на резултатите.

През отчетния период служителите от Инспектората на НСИ извършиха общо 21 проверки, от които 3 планови и 18 извънпланови.

В изпълнение на Годишния план за дейността на Инспектората през 2022 г. бяха извършени следните три планови проверки: проверка и оценка на организацията на дейността и спазването на нормативните изисквания при оценяване на изпълнението на длъжността от служителите в ЦУ и ТСБ на НСИ; проверка по спазване на изискванията за събиране, отчитане, съхраняване и публикуване на декларациите по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ), подадени от служителите от ЦУ и ТСБ на НСИ и проверка на вътрешните нормативни документи в ЦУ на НСИ. С цел отстраняване на установени слабости и пропуски, при необходимост, бяха изготвяни препоръки до ръководителите на проверяваните структури.

През 2022 г. служителите от Инспектората на НСИ извършиха общо 18 извънпланови проверки по постъпили сигнали и предложения, свързани с дейността на общата и специализираната администрация. При разглеждане на постъпилите сигнали, съдържащи твърдения за нарушение на законодателството, на държавната служба или на стила на ръководство, основните усилия на инспекторите бяха насочени към пълно изясняване на обстоятелствата и фактите по случая с цел изготвяне на изчерпателно и обективно становище, както и препоръки за предприемане на ефективни мерки за решаване на констатирания проблем. Своевременно бяха изготвяни доклади с резултатите

от извършваните проверки и бяха предоставени за утвърждаване на председателя на НСИ. След изясняването на всеки отделен случай в законоустановения срок бяха изпращани отговори до подателите на сигналите.

За осъществяването на вътрешния административен контрол през 2022 г. Инспекторатът на НСИ извърши 12 месечни проверки. В резултат бяха изготвени и предоставяни на председателя на НСИ за утвърждаване ежемесечни доклади - становища, съдържащи направените констатации, анализи и изводи от осъществения административен контрол. Предметът на проверките включваше: изпълнението на резолюциите на ръководството на НСИ; сключените и изпълнените през месеца договори; броя на издадените и изпълнени/неизпълнени заповеди на ръководството на НСИ; проведените международни командировки на служители от НСИ; изготвените доклади от участия в международни командировки и произтичащи от тях задачи пред НСИ. С особена важност беше осъществявано изпълнението на решенията на Председателския съвет. Контролирано беше изпълнението и отчитането на поставените чрез АИС „Документооборот“ задачи на служителите на НСИ. През 2022 г. беше осъществяван ежемесечен контрол и за изпълнението на задачите, заложи в НСП и Издателския план за 2022 година. Проследявано беше срочното изпълнение на провежданите статистически изследвания и публикации от Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания, както и на издадените публикации.

През 2022 г. Инспекторатът на НСИ осъществяваше постоянен контрол за изпълнение на разпоредбите на ЗПКОНПИ и Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси. В законово определените срокове информацията от изпратените декларации по чл. 35, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗПКОНПИ от служителите на НСИ беше обработвана, съхранявана и публикувана при спазване разпоредбите на Закона за защита на личните данни.

Периодично бяха извършвани проверки на декларираните факти в подадените декларации по чл. 35, ал. 1, т. 1 и т. 3 от ЗПКОНПИ от новоназначените служители в ЦУ и ТСБ на НСИ за установяване на несъвместимост съгласно изискванията на съответните нормативни актове.

Контролната дейност на Инспектората на НСИ беше съобразена както с наличния кадрови потенциал в състава и назначаването на нов ръководител на Инспектората на НСИ, така и с възникващите в хода на работата *извънпланови задачи*, свързани със сигнали за допуснати нередности или по нареждане на председателя на НСИ. Посочените обстоятелства не се отразиха негативно на изпълнението на възложените задачи и осъществяването на правомощията на Инспектората на НСИ в цялост.

За периода от 01.01.2022 г. до 28.10.2022 г. в регистъра на **Финансовия контролор** са записани и проверени общо 1 125 броя досиета с документи и са издадени общо 1 125 бр. контролни листове за поемане на задължение и за извършване на разход.

Произнасянето на финансовия контролор относно предложенията за поемане на задължение или извършване на разход винаги е извършвано в определените от председателя на НСИ срокове, които са описани във Вътрешните правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в НСИ.

През изминалия период не е било рядкост финансовият контролор да поиска допълнително представяне на документи или информация, а също така да направи посещение на място с цел оптимизиране на контрола и даване на точно и ефикасно становище в попълвания от него контролен лист.

През първото полугодие на 2022 г. финансовият контролор участва в изготвянето на обобщения въпросник и доклада за състоянието на СФУК в НСИ през 2021 година.

В изпълнение на годишния учебен план за 2022 г. финансовият контролор участва в три обучения, които бяха проведени дистанционно от Школата по публични финанси към Министерството на финансите. През месец март финансовият контролор участва в обучение на тема „Прилагане на законодателството по обществени поръчки“,

което беше проведено в периода от 15.03. до 16.03.2022 година. През месец май взе участие в обучение на тема „COSO 2013 (Актуализирана рамка за вътрешен контрол) - същност и приложение“, което се проведе в периода от 11.05. до 25.05.2022 г. и в обучение на тема „Планиране на потребностите на обществени поръчки. График на възлагане на обществени поръчки“, което беше проведено в периода от 23.06. до 27.06.2022 година. За отличните резултати на финалните тестове и успешното преминаване на обученията финансовият контролър получи удостоверения, които са предоставени на служителите в отдел „Човешки ресурси“, дирекция „Обща администрация“ в ЦУ на НСИ за съхранение и допълнение към досието на държавния служител.

През периода при извършения предварителен контрол за законосъобразност в ЦУ на НСИ не са установени противозаконни действия.

През първите месеци на 2022 година приоритет на дейността на длъжностното лице по защита на данните (ДЛЗД) беше подпомагането на партньорската проверка в рамките на Европейската статистическа система през март - април 2022 г. с цел успешното ѝ провеждане. Като член на специализираната работна група за подготовка на партньорската проверка, създадена със заповед на председателя на НСИ, длъжностното лице по защита на данните участва в изготвянето на отговори на предварително зададените въпроси и в превода на английски език на документите на НСИ относно защита на личните данни на различни категории субекти на данни. Бяха изготвени справки на английски език относно кореспонденцията на НСИ с Комисията за защита на личните данни и мобилните оператори във връзка с методите за събиране на данни от домакинствата и лицата чрез използване на актуални комуникационни данни в условията на санитарната криза. По време на самата проверка ДЛЗД участва в почти всички заседания като участник и като наблюдател.

През юли 2022 г. беше проведено мащабно обучение на около 90 служители на ръководни длъжности от ТСБ и ОСИ (56 присъствено и около 35 онлайн) по историята, съдържанието и прилагането на българското и европейското законодателство в областта на защитата на личните данни. През първата част от обучението беше представена подробна информация за правилата и задълженията на служителите на НСИ, собствениците на информационни активи, имащи роля при вземането на решения, свързани със събиране и обработка на лични данни, а втората част беше насочена към служителите, ангажирани с обработка на лични данни при изпълнението на ежедневните си задължения.

През годината беше осъществен постоянен надзор за стриктно спазване на изискванията на законодателството на Република България и правото на Европейския съюз в областта на защитата на личните данни и осигуряване на правата на субектите на данни, както и на принципа за статистическа тайна, уредена в Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика и Закона за статистиката.

6. НЕИЗПЪЛНЕНИ ДЕЙНОСТИ

На фона на предизвикателствата, свързани с ресурсната и финансовата обезпеченост на дейностите на НСИ, служителите на НСИ не отчетоха неизпълнени статистически изследвания и дейности въпреки постоянно увеличаващите се изисквания към статистиката и скъпяващите се срокове за производство и предаване на данни.

В областта на националните сметки беше констатирано известно забавяне в предаването на данни. През четвъртото тримесечие на 2022 г. беше извършено реструктуриране на дирекция „Макроикономическа статистика“ чрез обособяване на нов отдел „Таблицы Ресурс - Използване и институционални национални сметки“, който работи за навременното предаване на изискваните данни със съответното качество. Реструктурирането на дирекция „Макроикономическа статистика“ като цяло спомага за

по-добрата реорганизация на работата на отделите в нея и качествено и навременно изпълнение на ангажиментите на НСИ, свързани със задълженията на България по действащото европейско и национално законодателство и с изпълнението на НСП.

Приложение 1. Справка за бюджета на НСИ за 2022 година

Показатели (в левове)	Закон за бюджета 2022 г.	Уточнен план за годината към 31.12.2022 г.	Отчет към 31.12.2022 г.	Изпълнение на план/отчет (%) към 31.12.2022 г.
1	2	3	4	5
I. ПРИХОДИ - ВСИЧКО	950 000	950 000	412 211	43
Собствени приходи	950 000	950 000	412 211	43
Неданъчни приходи	950 000	950 000	412 211	43
Приходи и доходи от собственост	950 000	950 000	505 267	53
- Нетни приходи от продажби на услуги, стоки и продукция	850 000	850 000	394 131	46
- Приходи от наеми на имущество	100 000	100 000	111 136	111
Държавни такси				
Глоби, санкции и наказателни лихви			120	
Други приходи			2 037	
Постъпления от продажба на нефинансови активи				
Внесен ДДС			-95 213	
II. РАЗХОДИ - ВСИЧКО	28 603 500	35 351 768	34 878 998	99
Общо разходи	28 603 500	35 351 768	34 878 998	99
Текущи разходи	25 119 500	31 302 383	31 024 394	99
Персонал	21 478 000	25 554 000	25 452 624	100
Заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения	15 151 000	14 962 246	14 939 666	100
Заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови правоотношения	1 869 500	1 789 246	1 767 328	99
Заплати и възнаграждения на персонала, нает по служебни правоотношения	13 281 500	13 173 000	13 172 338	100
Други възнаграждения и плащания за персонала	1 550 300	5 469 197	5 399 160	99
Задължителни осигурителни вноски от работодатели	4 776 700	5 122 557	5 113 798	100
Осигурителни вноски от работодатели за държавното обществено осигуряване (ДОО)	2 876 100	3 080 981	3 079 840	100
Здравноосигурителни вноски от работодатели	1 191 600	1 293 200	1 290 010	100
Вноски за допълнително задължително осигуряване от работодатели	709 000	748 376	743 948	99
Издръжка	3 478 500	5 464 300	5 288 306	97
Платени данъци, такси и административни санкции	115 000	236 083	236 083	100
Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	48 000	48 000	47 381	99
Капиталови разходи	3 484 000	4 049 385	3 854 604	95
Основен ремонт на дълготрайни материални активи	500 000	208 687	15 898	8

Приложение 1. Справка за бюджета на НСИ за 2022 година

(Продължение и край)					
Придобиване на дълготрайни материални активи	413 000	1 092 298	1 090 807	100	
Придобиване на нематериални дълготрайни активи	2 571 000	2 748 400	2 747 899	100	
НАТУРАЛНИ ПОКАЗАТЕЛИ					
Щатни бройки - общо	968	968	883		
Средногодишни щатни бройки - общо	968	968	893		
Щатни бройки	968	968	883		
III. ТРАНСФЕРИ	27 653 500	34 401 768	34 491 518	100	
III. А. ТРАНСФЕРИ (СУБСИДИИ, ВНОСКИ) МЕЖДУ ЦЕНТРАЛНИЯ/ РЕПУБЛИКАНСКИЯ БЮДЖЕТ И ДРУГИ БЮДЖЕТИ	28 153 500	34 901 768	34 867 690	100	
Получени трансфери (субсидии/вноски) от ЦБ (нето) - Получени трансфери (субсидии) от ЦБ (+)	28 153 500	34 871 600	34 837 522	100	
- Получени трансфери (+) - Предоставени трансфери (-) - Трансфери от Министерството на труда и социалната политика по програми за осигуряване на заетост (+/-)			0		
III. В. ТРАНСФЕРИ МЕЖДУ БЮДЖЕТИ И СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВАТА ОТ ЕС	-500 000	-500 000	-376 172		
III. Г. ТРАНСФЕРИ ЗА ПОЕТИ ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ И ДАНЪЦИ			7 714 127		
IV. БЮДЖЕТНО САЛДО (+/-) (I - II + III)			24 731		
V. ФИНАНСИРАНЕ			24 731		

*Забележка: В уточнения план влизат и средствата по „Преброяване 2021“ за тази година в размер на 3 600 000 лв. и съответно в разхода сумата на действително извършените разходи към 31.10.2022 година.

Приложение 2. Организационна схема на НСИ (към 01.12.2022 година)

